

ZAŁĄCZNIK 1. OPIS METODYKI BADAŃ

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie i opis założeń badania	4
1.1.	Cel badania.....	4
1.2.	Zakres badania	4
1.2.1.	Zakres przedmiotowy	4
1.2.2.	Zakres podmiotowy	4
1.2.3.	Zakres terytorialny.....	5
1.2.4.	Zakres czasowy	5
1.3.	Kryteria ewaluacyjne.....	5
1.4.	Czynności poprzedzające badanie właściwe.....	5
1.5.	Produkty badania.....	6
	Produkt 1. Koncepcja realizacji badania	6
	Produkt 2. Raport cząstkowy	6
	Produkt 3. Raport końcowy	6
	Produkt 4. Prezentacja multimedialna wyników badania	7
	Produkt 5. Podsumowanie eksperckie w zakresie instrumentów finansowych.....	7
2.	Analiza problemów i zadań badawczych oraz opis sposobu ich rozwiązywania.....	7
2.1.	Zestawienie problemów i zadań (pytań) badawczych według SOPZ.....	7
2.2.	Obszar tematyczny 1: Uwarunkowania i obszary tematyczne interwencji na lata 2021-2027	8
2.2.1.	Problemy badawcze (p. 3.1. SOPZ).....	8
2.2.2.	Zadania badawcze i sposoby ich realizacji.....	8
2.3.	Obszar tematyczny 2: Problemy oraz potrzeby inwestycyjno-finansowe	9
2.3.1.	Problem badawczy (p. 3.2. SOPZ).....	9
2.3.2.	Zadania badawcze	9
2.4.	Obszar tematyczny 3: Założenia kierunkowego modelu interwencji	11
2.4.1.	Problem badawczy (p. 3.3. SOPZ).....	11
2.4.2.	Zadania badawcze	11
2.5.	Obszar tematyczny 4: Docelowy model interwencji.....	13
2.5.1.	Problem badawczy (p. 3.4. SOPZ)	13
2.5.2.	Zadania badawcze	13
2.6.	Obszar tematyczny 5: Przewidywany wkład instrumentów finansowych w osiągnięcie celów szczegółowych WRPO2021+	15
2.6.1.	Problem badawczy (p. 3.5. SOPZ).....	15
2.6.2.	Zadania badawcze	15
3.	Modyfikacja metodyki badania MFIPR	15
3.1.	Kontekst skutków pandemii COVID-19 istotny dla realizacji badania	16
3.2.	Ocena użyteczności metodyki i wyników badania MFIPR w odniesieniu do województwa wielkopolskiego	17

3.2.1. Aktualność uzyskanych wyników	17
3.2.2. Zasadność sformułowanych wniosków	17
3.2.3. Wystarczalność i przydatność uzyskanych wyników	17
3.2.4. Przydatność metodyki	17
3.3. Koncepcja badania uzupełniającego wyniki badania MFiPR	18
3.3.1. Opis proponowanego sposobu i zakresu wykorzystania wyników badań MFiPR	18
3.3.2. Wykaz źródeł danych i innych informacji wraz ze sposobami ich pozyskania	18
3.3.3. Szczegółowy opis badań w poszczególnych obszarach interwencji wg MFiPR	19
4. Szczegółowy opis metodyki badania	30
4.1. Analiza desk research.....	31
4.1.1. Zakres badania.....	31
4.1.2. Sposób realizacji badania	32
4.2. CAWI wspomagane CATI (<i>mixed-mode</i>) – badanie ilościowe.....	32
4.2.1. Zakres badania.....	32
4.2.2. Sposób realizacji badania	34
4.3. CATI (z dopuszczeniem możliwości zastosowania CAWI jako metody uzupełniającej w określonych przypadkach)	35
4.3.1. Zakres badania.....	35
4.3.2. Sposób realizacji badania	37
4.4. CAWI (z dopuszczeniem możliwości zastosowania CATI jako metody uzupełniającej w określonych przypadkach)	38
4.4.1. Zakres badania.....	38
4.4.2. Sposób realizacji badania	40
4.5. FGI (pogłębione wywiady grupowe)	41
4.5.1. Zakres badania.....	41
4.5.2. Sposób realizacji badania	42
4.6. Wywiady pogłębione (TDI lub wywiady z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety przesłanego drogą mailową).....	43
4.6.1. Zakres badania.....	43
4.6.2. Sposób realizacji badania	44
4.7. Analizy eksperckie.....	44
4.7.1. Zakres analiz	44
4.7.2. Sposób realizacji badania	45
4.8. Metody prognostyczne	45
4.8.1. Zakres analiz	45
4.8.2. Sposób realizacji badania	46
4.9. Warsztat implementacyjny	46
4.9.1. Zakres spotkania.....	46
4.9.2. Sposób realizacji warsztatu	46
5. Przyporządkowanie metod badawczych do pytań i zadań badawczych	48

Spis tabel	63
------------------	----

1. WPROWADZENIE I OPIS ZAŁOŻEŃ BADANIA

1.1. Cel badania

Celem badania było sformułowanie (opracowanie) – opartej na dowodach (*evidence-based practice*) – propozycji zakresu, kierunków oraz mechanizmów interwencji, możliwych i zasadnych do realizacji w ramach WRPO 2021+ oraz umożliwiających wypełnienie wskazań projektu Rozporządzenia ogólnego (po 30.06.2021 nowego Rozporządzenia ogólnego), z uwzględnieniem skutków pandemii COVID-19 dla sytuacji społeczno-gospodarczej Wielkopolski.

Wszystkie elementy metodyki opracowanej na potrzeby realizacji badań były zorientowane na

1.2. Zakres badania

1.2.1. Zakres przedmiotowy

Przedmiot badania objął:

- Potrzeby inwestycyjne i finansowe,
- Niedoskonałości rynku oraz występowanie nieoptymalnego poziomu inwestycji;
- Zapotrzebowanie na finansowanie zewnętrzne w kontekście systemu celów polityki UE, oraz powiązanych z nimi celów szczegółowych regionalnych programów operacyjnych, w tym WRPO 2021+,
- Obszary i podobszary interwencji,
- Typy inwestycji wymagających wsparcia,
- Instrumenty wsparcia (w tym o charakterze dotacyjnym, zwrotnym oraz instrumenty mieszane);
- Produkty finansowe oferowane w ramach poszczególnych instrumentów finansowych.

Podmiotami badań były grupy docelowe wsparcia, tj. potencjalni beneficjenci, potencjalni odbiorcy ostateczni IF, wnioskodawcy WRPO 2014+ (w tym wnioskodawcy nieskuteczni).

Analizami, na zlecenie Zamawiającego, objęte zostały także **wielkość i struktura wsparcia według obszarów interwencji**.

1.2.2. Zakres podmiotowy

Podmiotami badań byli:

- Potencjalni beneficjenci WRPO 2021+, w tym będący beneficjentami/wnioskodawcami WRPO 2014+ i ostatecznymi odbiorcami IF w ramach WRPO 2014+, a wśród nich m.in.:
 - MŚP, w tym podmioty, które otrzymały wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej w perspektywie 2014+,
 - Jst, również w zakresie działalności jednostek zależnych, w tym w szczególności z obszarów kultury, ochrony zdrowia, oświaty, pomocy społecznej, ochrony środowiska, transportu,
 - Podmioty, które aplikowały, ale nie otrzymały wsparcia w ramach WRPO 2014+ bądź zrezygnowały z niego, będące potencjalnie zainteresowane korzystaniem zarówno ze wsparcia bezzwrotnego, jak i zwrotnego,
- Pośrednicy finansowi IF WRPO 2014+,

- IOB z Poznania i spoza Poznania,
- Przedstawiciele klastrów,
- Przedstawiciele IZ WRPO 2014+, WUP, ROPS, WFR, BGK, Grupy EBI, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

W oparciu o wyniki przeprowadzonych badań Zespół Badawczy przedstawi **autorskie propozycje zakresu interwencji WRPO 2021+ uwzględniające skutki gospodarcze i społeczne pandemii COVID-19 oraz ustosunkuje się do propozycji sformułowanych w projekcie WRPO 2021+.**

1.2.3. Zakres terytorialny

Badanie dotyczyło obszaru województwa wielkopolskiego.

1.2.4. Zakres czasowy

Badanie odnosiło się do lat 2021-2030 oraz do lat 2014-2020 (w zakresie analizy doświadczeń).

1.3. Kryteria ewaluacyjne

Zespół Badawczy przyjął następujące kryteria ewaluacyjne:

- **Trafność:** Zespół Badawczy uzasadnił, że proponowane przez niego cele Programu odpowiadają zidentyfikowanym w badaniu potrzebom inwestycyjnym i finansowym.
- **Przewidywana skuteczność:** Zespół Badawczy ocenił/uzasadnił możliwość osiągnięcia celów Programu w przewidywanej perspektywie czasowej, przy założonych instrumentach i alokacjach oraz wskazał ewentualne ryzyka w tym zakresie.
- **Potencjalna użyteczność:** Zespół Badawczy ocenił/uzasadnił stopień, w jakim efekty oddziaływania Programu, w tym jego instrumentów interwencji, odpowiadać będą potrzebom potencjalnych beneficjentów.

1.4. Czynności poprzedzające badanie właściwe

Badanie właściwe zostało poprzedzone:

1. **Przeprowadzeniem przez Zespół Badawczy analizy użyteczności metodyki i aktualności wyników badania pt. „Opracowanie metodologii szacowania potrzeb finansowych oraz luki finansowej w obszarach polityki rozwoju wraz z pierwszym oszacowaniem”,** realizowanego na zamówienie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej¹. W wyniku przeprowadzonej analizy Zespół Badawczy sporządził:

- **Ocenę użyteczności metodyki i wyników badania MFiPR w odniesieniu do województwa wielkopolskiego,**
- **Koncepcję badania uzupełniającego wyniki badania MFiPR, w tym m.in.:**
 - Opis proponowanego sposobu i zakresu wykorzystania w niniejszym badaniu wyników badań MFiPR,
 - Wyszczególnienie rodzajów danych i innych informacji niezbędnych dla wykonania wszystkich postanowień SOPZ koniecznych do pozyskania w badaniach uzupełniających,
 - Wykaz źródeł danych i innych informacji niezbędnych do wykonania wszystkich postanowień SOPZ wraz ze sposobami (metodami/technikami) ich pozyskania, przy czym

¹ W dalszej części niniejszego dokumentu: badanie MFiPR.

dane i inne informacje, o których mowa, odzwierciedlać będą zmiany wynikające ze skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19.

2. Opracowaniem niniejszej KRB, zawierającej zakres i metodykę badań uzupełniających.

1.5. Produkty badania

Produkt 1. Koncepcja realizacji badania

KRB została sporządzona zgodnie z zapisami SOPZ oraz uwzględniła wszystkie wymagania zgłoszone przez Zamawiającego w trakcie konsultacji dokumentu.

Produkt 2. Raport cząstkowy

Raport cząstkowy zawierał:

1. Rozwiązanie i analizę wyników – z zachowaniem zasad triangulacji metodologicznej – problemów badawczych 3.1., 3.2., 3.3., 3.4. SOPZ oraz przypisanych do nich zadań badawczych,
2. Wnioski cząstkowe w odniesieniu do każdego problemu badawczego,
3. Propozycje wstępnych zaleceń, w tym takich, których przedmiot został skonsultowany z Zamawiającym. Nie miały charakteru rekomendacji (nie obligowały Zamawiającego).

Produkt 2 został wykorzystany w Raporcie końcowym (Produkt 3) w zakresie ustalonym z Zamawiającym.

Produkt 3. Raport końcowy

Raport końcowy zawierał:

1. Krótką informację o celach i zakresie oraz metodyki badania,
2. Wyniki badań tj.:
 - a. Analizę zebranego materiału (danych, informacji) z zachowaniem zasady triangulacji metodologicznej,
 - b. Rozwiązanie wszystkich problemów badawczych oraz opis i rezultaty wykonania zadań badawczych – dotyczyło wszystkich problemów badawczych
 - c. Wnioski cząstkowe odnoszące się do istotnych wątków analizy,
3. Wnioski końcowe,
4. Odpowiedź na pytanie, czy należy przeprowadzić dodatkowe pogłębione badania w celu identyfikacji skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19 i określenia sposobów przeciwdziałania im za pomocą instrumentów interwencji publicznej, a jeśli tak, to w jakich obszarach? W przypadku odpowiedzi twierdzącej Zespół Badawczy wskaże obszary i wstępny zakres tych badań,
5. We wstępnych wersjach Raportu końcowego: projekt zaleceń zawierających warianty szczegółowych rozwiązań, na podstawie których – po dyskusji podczas warsztatu implementacyjnego – zostały przez Zespół Badawczy opracowane rekomendacje,
6. W ostatecznej wersji Raportu końcowego: projekt rekomendacji proponowanych do implementacji (wg zasad określonych w „Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020”);
7. Streszczenie Raportu w j. polskim;
8. W ostatecznej wersji Raportu końcowego: tłumaczenie streszczenia w j. angielskim,
9. Aneks zawierający wszystkie załączniki do Raportu końcowego (Załączniki 1-12).

PRODUKTY WYKONANE PO ZAKOŃCZENIU PRAC NAD RAPORTEM KOŃCOWYM

Produkt 4. Prezentacja multimedialna wyników badania

Prezentacja zawiera najważniejsze wyniki badania przedstawione w sposób uzgodniony z Zamawiającym.

Produkt 5. Podsumowanie eksperckie w zakresie instrumentów finansowych

Zespół Badawczy opracuje, na podstawie wyników badania i wiedzy eksperckiej, podsumowanie eksperckie w zakresie instrumentów finansowych. Opracowanie będzie dotyczyć:

1. Kwestii, o których mowa w art. 22 Rozporządzenia ogólnego, w tym zawierać będzie:
 - a. Podsumowanie głównych wyzwań wynikających z niewydolności rynku, potrzeb inwestycyjnych, przy uwzględnieniu komplementarności z innymi formami wsparcia [art. 22 Rozporządzenia ogólnego ust. 3a lit. (ii) i (iii)].
 - b. Podsumowanie głównych wyzwań w zakresie zdolności administracyjnych i zarządzania oraz środków upraszczających [art. 22 Rozporządzenia ogólnego ust. 3a lit. (v)].
 - c. Uzasadnienie – wybranych w ramach WRPO 2021+ – celów polityki, odnośnych priorytetów, celów szczegółowych i form wsparcia [art. 22 Rozporządzenia ogólnego ust. 3b].
 - d. Uzasadnienie proponowanych przez Zespół Badawczy poszczególnych celów szczegółowych, sposobu wykorzystania w ramach WRPO 2021+ instrumentów finansowych [art. 22 Rozporządzenia ogólnego ust. 3d lit. (vii)].
2. Kwestii o których mowa w art. 58 Rozporządzenia ogólnego, w tym dotyczących:
 - a. Proponowanej kwoty wkładu z Programu do instrumentu finansowego (jako wartość przedziałową) i oczekiwanego efektu dźwigni [art. 58 ust. 3a] wraz z krótkim uzasadnieniem,
 - b. Proponowanych produktów finansowych, w tym ewentualnej potrzeby zróżnicowanego traktowania inwestorów [art. 58 ust. 3b],
 - c. Zaproponowanej docelowej grupy ostatecznych odbiorców [art. 58 ust. 3c].
 - d. Oczekiwanego wkładu instrumentu finansowego w osiąganie celów szczegółowych [art. 58 ust. 3d].
 - e. Możliwości łączenia form wsparcia [art. 58 ust. 4, 5, 7] z uzasadnieniem zastosowania takich form dla poszczególnych grup odbiorców ostatecznych.
3. Opracowania eksperckie będą zawierać elementy, o których mowa w p. 3.5 oraz 4 SOPZ.

2. ANALIZA PROBLEMÓW I ZADAŃ BADAWCZYCH ORAZ OPIS SPOSOBU ICH ROZWIĄZYWANIA²

2.1. Zestawienie problemów i zadań (pytań) badawczych według SOPZ

1. Jakie są obecnie uwarunkowania interwencji w ramach Polityki Spójności w perspektywie finansowej UE 2021-2027? (problem badawczy w p. 3.1. SOPZ)
2. Jakie obszary tematyczne (uwzględniając skutki pandemii COVID-19) potencjalnie wymagają interwencji w ramach Polityki Spójności w województwie wielkopolskim w perspektywie finansowej UE 2021+? (problem badawczy w p. 3.1. SOPZ)

² Szczegółowo kroki przewidziane do rozwiązania zadań badawczych w ramach poszczególnych metod badawczych zostały zaprezentowane w odpowiednich podrozdziałach (*Informacje o sposobie realizacji badań uzupełniających*) rozdziału 4 niniejszej KRB.

3. Jakie problemy i wynikające z nich potrzeby inwestycyjne oraz finansowe występują oraz powinny być zaspokajane w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji w ramach interwencji WRPO 2021+? (problem badawczy w p. 3.2. SOPZ)
4. Jaki, biorąc pod uwagę zidentyfikowane w poszczególnych obszarach interwencji problemy, potrzeby inwestycyjne, finansowe oraz lukę finansową, powinien być kierunkowy model interwencji w ramach WRPO 2021+ (zawierający elementy wyszczególnione w określonej w SOPZ definicji kierunkowego modelu)? (problem badawczy w p. 3.3. SOPZ)
5. Jaki, biorąc pod uwagę najbardziej aktualne wersje aktów prawnych unijnych i krajowych oraz uwzględniając preferencje i możliwości potencjalnych beneficjentów związane z wyborem formy wsparcia, powinien być docelowy model interwencji w ramach WRPO 2021+ umożliwiający realizację celów Programu? (problem badawczy w p. 3.4. SOPZ)
6. Jakiego można oczekiwać wkładu każdego instrumentu finansowego w osiągnięcie celów szczegółowych WRPO 2021+ i jakiego efektu dźwigni? (problem badawczy w p. 3.5. SOPZ)

Problemom badawczym zapisanym w SOPZ przydzielono obszar tematyczny oraz zadania badawcze.

2.2. Obszar tematyczny 1: Uwarunkowania i obszary tematyczne interwencji na lata 2021-2027

2.2.1. Problemy badawcze (p. 3.1. SOPZ)

1. Jakie są obecnie uwarunkowania interwencji w ramach Polityki Spójności w perspektywie finansowej UE 2021-2027?

Jakie obszary tematyczne (uwzględniając skutki pandemii COVID-19) potencjalnie wymagają interwencji³ w ramach Polityki Spójności w województwie wielkopolskim w perspektywie finansowej UE 2021+?

2.2.2. Zadania badawcze i sposoby ich realizacji

1. Identyfikacja i analiza istotnych doświadczeń (barier, problemów, zagrożeń oraz doświadczeń pozytywnych) z wdrażania wsparcia w ramach Programu w perspektywie finansowej 2014-2020, ważnych z punktu widzenia interwencji projektowanej w ramach WRPO 2021+, w tym dotyczących w szczególności:
 - a. Wdrażania Programu i dystrybucji poszczególnych form finansowania (dotacje, instrumenty finansowe), z uwzględnieniem beneficjentów/wnioskodawców WRPO 2014+ i odbiorców ostatecznych IF w ramach WRPO 2014+, pośredników finansowych IF i innych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie wsparcia wraz z oceną skutków wdrażania;
 - b. Czynników determinujących zainteresowanie dotacjami oraz korzystanie z/dystrybucję produktów oferowanych w ramach IF wśród ostatecznych odbiorców oraz pośredników finansowych w poszczególnych obszarach.

³ Przez obszary interwencji należy rozumieć dziedziny działalności (obszary tematyczne) wchodzące w skład zakresu interwencji publicznej. W przypadku projektu WRPO 2021+ zostały one wyznaczone przez Cele Polityk określone przez instytucje UE w projektach rozporządzeń dla polityki spójności na lata 2021-27 i przypisane do nich Cele szczegółowe Programu.

Metody badawcze: analiza desk research, wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI), ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia oraz wnioskodawców nieskutecznych (CAWI, CATI).

2. Określenie, z perspektywą do 2030 roku, kluczowych uwarunkowań społeczno-ekonomicznych (z uwzględnieniem zróżnicowań wewnątrzregionalnych) oraz formalno-prawnych, które należy uwzględnić przy projektowaniu i wdrażaniu WRPO 2021+, w tym wskazanie które z nich wynikają z czynników specyficznych dla Wielkopolski, a które mają charakter bardziej ogólny.

Metody badawcze: analiza desk research, analiza ekspercka.

3. Określenie obszarów potencjalnej interwencji publicznej, w tym obejmujących – jeśli to zasadne – także obszary spoza WRPO 2014+.

Metody badawcze: analiza desk research, wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI), ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia oraz wnioskodawców nieskutecznych (CAWI, CATI).

Dodatkowe uwagi: Dokonano pomiaru zainteresowania PI mierzonego wartością złożonych wniosków o dofinansowanie w odpowiedzi na ostatni nabór z danego obszaru w stosunku do wartości alokacji ostatniego naboru lub próby naborów dla danego PI, jeśli to było zasadne z uwagi na specyfikę PI. W dalszej kolejności przeprowadzono badania ankietowe.

2.3. Obszar tematyczny 2: Problemy oraz potrzeby inwestycyjno-finansowe

2.3.1. Problem badawczy (p. 3.2. SOPZ)

Jakie problemy i wynikające z nich potrzeby inwestycyjne oraz finansowe występują oraz powinny być zaspokajane w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji w ramach interwencji WRPO 2021+? (p. 3.2. SOPZ)

2.3.2. Zadania badawcze

1. Ustalenie, czy w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji występują, a jeśli tak, to jakie, **zawodności rynku** (*market failures*), **nieoptymalny poziom inwestycji lub potrzeby inwestycyjne** (krótko- i średniookresowe, a także długookresowe wynikające ze strategicznych zamierzeń rozwojowych) wymagające interwencji ze środków publicznych.

Metody badawcze: analiza desk research, wspomagająco: wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI), ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia oraz wnioskodawców nieskutecznych (CAWI, CATI; w zakresie odpowiedzi udzielanych na pytania otwarte)

2. Charakterystyka, w możliwie szczegółowy sposób, zidentyfikowanych zawodności rynku, nieoptymalnego poziomu inwestycji oraz potrzeb inwestycyjnych ze wskazaniem rodzajów przedsięwzięć i podmiotów je doświadczających (potencjalnych beneficjentów i ostatecznych odbiorców).

Metody badawcze: analiza desk research, analizy eksperckie, wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI), ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia oraz wnioskodawców nieskutecznych (CAWI, CATI; w zakresie odpowiedzi udzielanych na pytania otwarte)

Dodatkowe uwagi: w przypadku precyzowania wysokości potrzeb inwestycyjnych, niezaspokojonych potrzeb finansowych i luki finansowej podstawowymi metodą była metoda ankietowa.

3. Identyfikacja dominujących i relatywnie stałych **potrzeb inwestycyjnych** artykułowanych przez główne grupy beneficjentów (przedsiębiorstwa, JST, w tym także w zakresie działalności jednostek zależnych w tym w szczególności z obszarów kultury, ochrony zdrowia, oświaty, pomocy społecznej, ochrony środowiska, transportu). W tym zakresie dokonana została również identyfikacja najczęściej występujących sektorów w ramach wsparcia IF w zakresie MŚP.

Metody badawcze: analiza desk research, analizy eksperckie, wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI), ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia oraz wnioskodawców nieskutecznych (CAWI, CATI; w zakresie odpowiedzi udzielanych na pytania otwarte)

4. Określenie, w przypadku podmiotów które nie otrzymały wsparcia lub wycofały wnioski, zakresu, wartości wsparcia o jakie się wstępnie ubiegały oraz powodów z jakich wnioski zostały wycofane przez samych beneficjentów (lub przez odbiorców ostatecznych w przypadku IF) lub powodów z jakich nie otrzymały wsparcia (może to posłużyć jako wytyczne przy tworzeniu produktów – jakie bariery należałoby usunąć).

Metody badawcze: analiza desk research (głównie dane z systemów SL2014, LSI2014+), analizy eksperckie, ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia oraz wnioskodawców nieskutecznych (CAWI, CATI; w zakresie odpowiedzi udzielanych na pytania otwarte).

5. Oszacowanie w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji wysokości **potrzeb finansowych** wynikających ze zjawisk zidentyfikowanych i scharakteryzowanych w poprzednich zadaniach (zob. podrozdział 2.2.2., pkt 1b, 2 i 3, podrozdział 2.3.2. pkt 1-4).

Metody badawcze: analiza desk research, ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia (CAWI, CATI), wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI).

Dodatkowe uwagi: Oszacowanie potrzeb finansowych było oparte o zmodyfikowaną metodykę MFIPR i wyniki badań ankietowych.

6. Ustalenie, czy w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji w ramach oszacowanych potrzeb finansowych występuje zjawisko **luki finansowej lub kapitałowej**⁴, oraz udzielenie odpowiedzi na pytania:

⁴ Luka finansowa to wielkość środków finansowych wymaganych, aby zaadresować niedoskonałość rynku (*market failure*), nieoptymalny poziom inwestycji lub potrzeby inwestycyjne (*suboptimal investment lub investment needs*). Luka finansowa może wynikać z zawodności mechanizmów rynkowych lub braku możliwości sfinansowania potrzeb ze środków własnych czy też środków dostarczanych przez rynek prywatny, def. na podstawie: *Raport metodologiczny badania pt. „Opracowanie metodologii szacowania potrzeb finansowych oraz luki finansowej w obszarach polityki rozwoju wraz z pierwszym oszacowaniem”*, Warszawa, 30 września 2019 r., na zamówienie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju.

- a. Jakie są jej przyczyny (tj. przyczyny braku lub niepełnego dostępu do finansowania zewnętrznego)?
- b. Jakiego rodzaju przedsięwzięć oraz typów podmiotów dotyczy zjawisko luki i ile podmiotów w Wielkopolsce w ramach wyodrębnionych typów się w niej znajduje?

Metody badawcze: analiza desk research, ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia (CAWI, CATI), wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI).

Dodatkowe uwagi: Oszacowanie luki finansowej i kapitałowej było oparte o zmodyfikowaną metodykę MFIPR i wyniki badań ankietowych.

7. Jaka jest wysokość luki, w tym w podziale na typy podmiotów i rodzaje przedsięwzięć (w ujęciu rocznym w prognozie do roku 2030)?

Metody badawcze: analizy eksperckie (prognozowanie).

8. Wskazanie, które potrzeby finansowe w ramach każdego z obszarów potencjalnej interwencji powinny być zaspokajane w ramach WRPO 2021+.

Metody badawcze: analizy eksperckie (na podstawie wcześniejszych wyników badań).

2.4. Obszar tematyczny 3: Założenia kierunkowego modelu interwencji

2.4.1. Problem badawczy (p. 3.3. SOPZ)

Jaki, biorąc pod uwagę zidentyfikowane w poszczególnych obszarach interwencji problemy, potrzeby inwestycyjne, finansowe oraz lukę finansową, powinien być kierunkowy model interwencji w ramach WRPO 2021+?

2.4.2. Zadania badawcze

1. Opracowanie **kierunkowego modelu interwencji**, biorąc pod uwagę:
 - Wielkość alokacji (lub jej wariantów ustalonych z Zamawiającym) przewidywanej przez KE dla Programu;
 - Strukturę alokacji wg CP przewidywaną w projektach Rozporządzeń lub innych wskazaniach instytucji UE;
 - Zaproponowany przez Komisję Europejską w ramach ring-fencingu model wykorzystania środków unijnych w latach 2021-2027;
 - Inne przewidywane zalecenia Komisji Europejskiej, np. wynikające z sytuacji gospodarczej i społecznej będącej skutkiem pandemii COVID-19.

Model ten zawiera:

- a. Spójny i komplementarny system celów polityki, priorytetów interwencji w ramach WRPO 2021+ oraz powiązanych z nimi celów szczegółowych,
- b. Obszary interwencji,
- c. Grupy docelowe i typy beneficjentów,
- d. Typy inwestycji wymagających wsparcia,
- e. Formy wsparcia (dotacje, IF: IF inwestycyjne i obrotowe, instrumenty mieszane), proponowaną kwotę wkładu z Programu do IF.

Metody badawcze: analiza desk research, analizy eksperckie

2. Określenie propozycji form wsparcia/finansowania w poszczególnych obszarach interwencji, w tym rozstrzygnięcie:
 - a. dla jakiego typu projektów/inwestycji/przedsięwzięć oraz typów odbiorców ostatecznych, możliwe i zasadne jest zastosowanie dotacji/IF/instrumentów łączonych w ramach IF?
 - b. Czy i w jakich obszarach wsparcie dotacyjne może zostać zastąpione instrumentem finansowym?
 - c. Jak zapewnić, aby różne formy finansowania dostępne w WRPO 2021+ były względem siebie komplementarne?

Metody badawcze: analiza desk research, analizy eksperckie, wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI)

3. Wskazanie, jaka powinna być (i dlaczego) rola we wdrażaniu IF w WRPO 2021+ środków zwróconych z instrumentów finansowych 2007-2013 oraz 2014-2020 przeznaczonych do ponownego wykorzystania, których dysponentem jest lub będzie SWW? Należy zaproponować, w jaki sposób dysponować (wg jakich zasad) środkami zwróconymi, aby:
 - Nie powodować konkurencji pomiędzy wsparciem udzielanym z WRPO 2021+ oraz wsparciem ze środków zwróconych, także pomiędzy IF pochodzącymi ze środków WRPO 2007-2013 i WRPO 2014+ – dystrybuowanymi przez WFR a IF pochodzącymi ze środków WRPO 2021+ – dystrybuowanymi przez UMWW;
 - Zapewnić wymagany wkład krajowy dla IF wdrażanych w WRPO 2021+.

Metody badawcze: analiza desk research, analizy eksperckie, wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI).

4. Przeprowadzenie ostrożnej oceny ex-ante ryzyka dla wsparcia w formie gwarancji/poręczeń, w rezultacie której należy odpowiedzieć na pytania:
 - Jaki powinien być współczynnik mnożnikowy (*multiplier ratio*) dla poszczególnych produktów gwarancyjnych/poręczeniowych, tj. ustalony na podstawie ostrożnej oceny ex-ante ryzyka stosunek pomiędzy wartością nowych pożyczek/kredytów/inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych objętych gwarancjami/poręczeniami w ramach instrumentu finansowego a kwotą wkładu z programu przeznaczoną na umowy gwarancyjne/poręczeniowe w celu pokrycia spodziewanych i niespodziewanych strat w ramach tych nowych pożyczek/kredytów/ inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych?
 - Bazując na przeprowadzonej ostrożnej ocenie ex-ante ryzyka oraz ustalonym współczynnikiem mnożnikowym, jakie kwoty wkładu z programu powinny być przeznaczone w przypadku każdego produktu gwarancyjnego/poręczeniowego na pokrycie spodziewanych i niespodziewanych strat w ramach nowych pożyczek/ kredytów/ inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych objętych gwarancjami/poręczeniami?

Metody badawcze: analizy eksperckie

Dodatkowe uwagi: W ramach oceny ex-ante ryzyka dla wsparcia w formie gwarancji lub poręczeń został ustalony współczynnik mnożnikowy, tj. stosunek pomiędzy wartością nowych pożyczek, kredytów, inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych objętych gwarancjami lub poręczeniami w ramach instrumentu finansowego a kwotą wkładu z WRPO 2021+ przeznaczoną na umowy gwarancyjne lub poręczeniowe w celu pokrycia spodziewanych i niespodziewanych strat w ramach tych nowych pożyczek/kredytów/inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych. Na tej podstawie została wskazana kwota wkładu Programu do każdego produktu finansowego na pokrycie strat. W

celu obliczenia współczynnika mnożnikowego Zespół Badawczy będzie musiał znać wartość alokacji przeznaczoną na wdrażanie instrumentów finansowych oraz kształt, jaki przybierze kierunkowy model interwencji. Wiedzę tę pozyska w ramach rozwiązania wcześniejszych zadań badawczych, tj. zadań 1, 2 i 3 w niniejszym problemie badawczym. Dodatkowo Zespół Badawczy wskaże, jakie będą całkowite koszty zarządzania związane z uruchomieniem poszczególnych instrumentów finansowych. Nastąpi to poprzez powiększenie wartości alokacji o 10% w przypadku każdego instrumentu finansowego (taką wartość dopuszcza rozporządzenie delegowane – Zespół Badawczy przyjął maksymalną wartość środków, jakie mogą zostać przeznaczone na zarządzanie, by uniknąć ewentualnego zwiększenia luki wywołanej wzrostem zapotrzebowania na środki, np. związanego ze wzrostem wynagrodzenia kadr zajmujących się wdrażaniem IF). Następnie uwzględniając z wykorzystaniem metody eksperckiej średnią wartość każdego z udzielanych instrumentów finansowych, Zespół Badawczy określi, jakiej wartości wsparcie oraz dla ilu podmiotów mogłoby zostać udzielone w „pierwszym obrocie” środkami z IF. Na tej podstawie Zespół Badawczy wskaże, jaka jest wartość finansowania dłużnego udzielonego w ramach IF. Pozwoli to określić współczynnik mnożnikowy (nastąpi to poprzez podzielenie wartości finansowania dłużnego przez wartość alokacji na dany IF).

2.5. Obszar tematyczny 4: Docelowy model interwencji

2.5.1. Problem badawczy (p. 3.4. SOPZ)

Jaki, biorąc pod uwagę najbardziej aktualne wersje aktów prawnych unijnych i krajowych oraz uwzględniając preferencje i możliwości potencjalnych beneficjentów związane z wyborem formy wsparcia, powinien być docelowy model interwencji w ramach WRPO 2021+ umożliwiający realizację celów Programu?

2.5.2. Zadania badawcze

1. Określenie w poszczególnych obszarach interwencji wyznaczonych przez Zespół Badawczy w rozwiązaniach wcześniejszych problemów badawczych, jakie typy podmiotów (także ich liczba i odsetek):
 - a. Byłyby zainteresowane uzyskaniem wsparcia w formie dotacji, przyjmując że wkład własny w perspektywie 2021+ zostanie, w porównaniu z bieżącą perspektywą podwyższony i wynosiłby 45%^{5,6}?
 - b. Nie byłyby zainteresowane uzyskaniem wsparcia w formie dotacji ze względu na podwyższony wkład własny?

Metody badawcze: ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia oraz wnioskodawców nieskutecznych (CAWI, CATI).

2. Określenie, jakie typy podmiotów (także ich liczba i %) byłyby zainteresowane pozyskaniem wsparcia w formie instrumentów finansowych przy założeniu, że byłyby one oferowane na warunkach zbliżonych do obowiązujących w ramach IF WRPO 2014+ lub byłyby one zaostrzone w zakresie: oprocentowania, okresu spłaty, okresu karencji, innych, gdyby:

⁵ Wartość ustalona na podstawie art. 106 projektu Rozporządzenia ogólnego.

⁶ W przypadku, gdyby wartość zmieniła się (w wyniku zmian wprowadzonych w projekcie rozporządzenia ogólnego), Zespół Badawczy wprowadzi stosowną zmianę we wzorach narzędzi badawczych. Zespół Badawczy prowadził na bieżąco analizę desk research, co pozwoliło na pozyskanie wiedzy o dokonanej zmianie, gdy tylko została ona wprowadzona.

- a. Nie było możliwości, z jakichś powodów, otrzymania dotacji?
- b. Podmioty te nie byłyby zainteresowane, z jakichś powodów, otrzymaniem dotacji?

Metody badawcze: ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia oraz wnioskodawców nieskutecznych (CAWI, CATI).

3. Sformułowanie propozycji modyfikacji, które należałoby wprowadzić do kierunkowego modelu interwencji, w poszczególnych proponowanych obszarach interwencji.

Metody badawcze: analizy eksperckie, wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI).

4. Określenie, w jakim stopniu i zakresie oraz w jakiej skali zidentyfikowane preferencje i możliwości potencjalnych beneficjentów związane z wyborem formy wsparcia mogą ulegać zmianom pod wpływem czynników powodowanych skutkami społeczno-gospodarczymi pandemii COVID-19.

Metody badawcze: analiza desk research, analizy eksperckie, wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI), ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia oraz wnioskodawców nieskutecznych (CAWI, CATI)

5. Biorąc pod uwagę dotychczas uzyskane wyniki badania w tym preferencje i możliwości potencjalnych beneficjentów związane z wyborem formy wsparcia, Zespół Badawczy udzieli odpowiedzi na pytania:
- a. Jakiego rodzaju formy wsparcia powinny być oferowane w ramach poszczególnych obszarów WRPO 2021+?
 - b. Jakiego rodzaju produkty finansowe i dlaczego powinny być oferowane w ramach poszczególnych instrumentów finansowych WRPO 2021+? Jak powinny być skonstruowane podstawowe (w ujęciu bardzo ogólnym) parametry tych produktów?
 - c. W jakim stopniu i zakresie oraz w jakiej skali zidentyfikowane preferencje i możliwości potencjalnych beneficjentów poszczególnych form wsparcia, w tym instrumentów finansowych/ mogą ulegać zmianom pod wpływem zewnętrznych i trudnych do przewidzenia czynników społeczno-gospodarczych, np. wybuchu kolejnej pandemii lub kryzysu gospodarczego? W jaki sposób produkty finansowe powinny odpowiadać na takie nieprzewidziane sytuacje?
 - d. Jaka powinny być grupy docelowe i typy potencjalnych beneficjentów wsparcia w ramach poszczególnych obszarów interwencji WRPO 2021+ (w zakresie poszczególnych form wsparcia, w tym produktów finansowych)?
 - e. Czy, a jeśli tak, to w jakim zakresie, może wystąpić konieczność zróżnicowanego traktowania inwestorów zgodnie z **art. 61 Rozporządzenia ogólnego**? Jeśli tak, na czym mogłoby to polegać?

Metody badawcze: analiza desk research, analizy eksperckie, wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji systemu wdrażania WRPO 2014+ (wywiady FGI, TDI), ankiety z przedstawicielami grup docelowych wsparcia oraz wnioskodawców nieskutecznych (CAWI, CATI)

2.6. Obszar tematyczny 5: Przewidywany wkład instrumentów finansowych w osiągnięcie celów szczegółowych WRPO2021+

2.6.1. Problem badawczy (p. 3.5. SOPZ)

Jakiego można oczekiwać wkładu każdego instrumentu finansowego w osiągnięcie celów szczegółowych WRPO 2021+ i jakiego efektu dźwigni?

2.6.2. Zadania badawcze

1. Oszacowanie efektu dźwigni w przypadku każdego proponowanego instrumentu finansowego wraz z krótkim uzasadnieniem do otrzymanych wyników zostanie poprzedzone badaniami reaktywnymi z podmiotami, które byłyby gotowe na skorzystanie z instrumentów zwrotnych. Na podstawie ustaleń poczynionych w ramach obszaru tematycznego 4 oraz sformułowanego w odpowiedzi na ten problem docelowego modelu interwencji zostanie również określone, jaki poziom inwestycji zostanie zapewniony w wyniku wykorzystania instrumentów zwrotnych.
2. Realizacja wcześniejszych kroków badawczych oraz określenie zakresu wsparcia świadczonego w ramach IF pozwoli na określenie wkładu poszczególnych IF w osiągnięciu celów szczegółowych WRPO 2021+.

Dodatkowe uwagi: Oszacowanie efektu dźwigni w przypadku każdego proponowanego instrumentu finansowego było poprzedzone badaniami reaktywnymi z podmiotami, które byłyby gotowe na skorzystanie z instrumentów zwrotnych. Na podstawie sformułowanego docelowego modelu interwencji zostało określone, jaki poziom inwestycji będzie zapewniony w wyniku wykorzystania IF. Efekt dźwigni ponadto uwzględnia takie czynniki, jak np. zapewniony wkład własny oraz środki zaangażowane przez podmioty prywatne/komercyjne. Efekt dźwigni został obliczony poprzez wskazanie, jaka jest proporcja ogółu środków zaangażowanych w dane przedsięwzięcie w stosunku do wartości środków zaangażowanych z IF.

Zespół Badawczy wskazał, w jakim stopniu uda się zaspokoić te potrzeby w wyniku wsparcia zapewnionego z IF. Wkład instrumentów finansowych był rozpatrywany poprzez:

- Zainteresowanie potencjalnych beneficjentów danych instrumentem (im wyższe zainteresowanie, tym więcej podmiotów z niego skorzysta, a tym samym większy jego wkład),
- Mnożnik (im większy mnożnik, tym większy wkład danego instrumentu, bo więcej razy pieniądze zostaną obrócone),
- Specyficzne cechy poszczególnych instrumentów (przeanalizowane metodą ekspercką).

Po rozwiązaniu problemów badawczych Zespół Badawczy udzielił odpowiedzi na pytanie, **czy należy przeprowadzić dodatkowe pogłębione badania w celu identyfikacji skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19 i określenia sposobów przeciwdziałania im za pomocą instrumentów interwencji publicznej**. Zespół Badawczy wskazał obszary i proponowany zakres tych badań.

3. MODYFIKACJA METODYKI BADANIA MFIPR

Analiza wyników badania pn. *Opracowanie metodologii szacowania potrzeb finansowych oraz luki finansowej w obszarach polityki rozwoju wraz z pierwszym oszacowaniem*, realizowanego na MFIPR, przeprowadzona na potrzeby sporządzenia metodyki niniejszego badania posłużyła do oceny

konieczności jej modyfikacji w procesie tworzenia analizy ex ante dla WRPO 2021+. Oceniano użyteczność metodyki i wskazano elementy, które wymagały modyfikacji.

3.1. Kontekst skutków pandemii COVID-19 istotny dla realizacji badania

W związku z sytuacją gospodarczą wywołaną przez pandemię niektóre elementy metodyki, w tym dane wykorzystane do tworzenia prognoz, były zbyt optymistyczne (np. prognozy PKB dla 2020 r., bezrobocia). Zespół Badawczy po analizie danych zaprezentowanych w ww. opracowaniu MFIPR postanowił dokonać korekty zawartych danych zgodnie z najświeższymi raportami i prognozami. Nie we wszystkich obszarach badań korekta taka była możliwa, zatem posłużono się danymi z badania ankietowego, które uznano za najświeższe źródło danych o sytuacji poszczególnych grup potencjalnych beneficjentów i odbiorców ostatecznych IF.

Metodyka MFIPR w niektórych obszarach interwencji nie wskazywała wyników dla poszczególnych województw. W związku z tym w takich przypadkach korekta przyjęła charakter trójtorowy: korygowano mierniki i wskaźniki zgodnie z najnowszymi raportami i analizami rynkowymi, korygowano je biorąc pod uwagę wyniki badań ankietowych oraz rozszacowywano dane na poziomie krajowym na takie na poziomie wojewódzkim stosując wskaźniki kontekstowe (np. w przypadku potrzeb inwestycyjnych w zakresie infrastruktury drogowej wskaźnik udziału dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych we wszystkich tego typu drogach w Polsce).

Korygując wyniki badań w poszczególnych, wcześniej ustalonych, obszarach potencjalnej interwencji wzięto pod uwagę następujące czynniki związane z rozwojem pandemii:

- zwiększenie potrzeb inwestycyjnych w zakresie **informatyzacji pracy i nauki**. Została wzmocniona rola rozwoju TIK – w podobszarach związanych z e-usługami, w tym e-usługami publicznymi (edukacja, ochrona zdrowia, administracja, kultura). W długim okresie będzie się to wiązać prawdopodobnie z trwałymi zmianami w dotychczasowych systemach pracy i nauki w kierunku modelu hybrydowego (część zadań wykonywana stacjonarnie, część zdalnie) lub zdalnego,
- zwiększony poziom zapotrzebowania na środki finansowe w zakresie **transportu** osób i rzeczy. W przypadku przewozu osób to zależało od rodzaju przewozu (np. transport miejski i podmiejski) i gałęzi transportu (np. transport lotniczy może odnotować znaczne spadki przychodów), a także obowiązujących obostrzeń i reżimu sanitarnego, którego charakter zmienia się wraz z pojawieniem się i zanikaniem kolejnych fal pandemii COVID-19. W przypadku przewozu rzeczy wzrośnie prawdopodobnie zapotrzebowanie na usługi branży KEP (przesyłki kurierskie, ekspresowe, pocztowe) w wyniku rozwoju e-handlu.
- zwiększone potrzeby finansowe w zakresie **ochrony zdrowia** – wynikające z bezpośrednich skutków pandemii COVID-19 (powikłania po chorobie), jak i pośrednich efektów (przesunięte terminy badań, zabiegów, operacji, utrudniony dostęp do diagnostyki, leczenia chorób przewlekłych), także w zakresie psychiatrii dorosłych i dzieci (skutki lockdownu, upadku przedsiębiorstw, przemocy domowej),
- nowe potrzeby finansowe w ochronie środowiska (gospodarka odpadami) związane z utylizacją materiałów skażonych generowanych przez podmioty ochrony zdrowia,

3.2. Ocena użyteczności metodyki i wyników badania MFiPR w odniesieniu do województwa wielkopolskiego

3.2.1. Aktualność uzyskanych wyników

Aktualność metodyki badania MFiPR w odniesieniu do województwa wielkopolskiego z punktu widzenia (uwzględniając skutki społeczno-gospodarcze pandemii COVID-19) jest ograniczona. Dynamika rozwoju pandemii i charakteru (zwłaszcza nieprzewidywalności) jej skutków powoduje, że dane wykorzystane w niniejszym badaniu powinny być jak najbardziej aktualne. Przyjęto więc, że oprócz zaktualizowania danych branych pod uwagę w badaniu MFiPR zostały przeprowadzone badania reaktywne – ankiety z potencjalnymi beneficjentami i odbiorcami ostatecznymi IF i wnioskodawcami nieskutecznymi, oraz wywiady z przedstawicielami instytucji systemu realizacji WRPO 2014+, w tym IZ WRPO 2014+.

3.2.2. Zasadność sformułowanych wniosków

Wnioski sformułowane w ramach Podręcznika należy uznać za **jedynie częściowo trafne i zasadne** – były one trafne i zasadne na dzień sporządzania badania MFiPR. Podjęto więc kroki mające na celu zwiększenie rzetelności wyników poprzez zastosowanie praktyk opisanych w podrozdziale 3.2.1 niniejszego Załącznika 1 do Raportu końcowego.

3.2.3. Wystarczalność i przydatność uzyskanych wyników

Użyteczność metodyki i wyników badania MFiPR w odniesieniu do województwa wielkopolskiego z punktu widzenia wystarczalności i przydatności uzyskanych wyników dla rozwiązania problemów badawczych i wykonania zadań określonych w SOPZ nie była wystarczająca. Z tego względu konieczne było uwzględnienie w ramach metodyki zaprezentowanej w niniejszym dokumencie badań uzupełniających, m.in. badań CAWI i CATI, TDI oraz FGI z interesariuszami WRPO 2021+ (m.in. w zakresie skłonności do skorzystania z dotacji przy poszczególnych pułapach wkładu własnego czy też skorzystania z IF przy danych parametrach instrumentu).

3.2.4. Przydatność metodyki

Użyteczność badania MFiPR z punktu widzenia przydatności metodyki dla realizacji niniejszego badania w odniesieniu do województwa wielkopolskiego była przeciętna. W badaniu uwzględniono szeroki zakres interwencji publicznej, dla której została obliczona luka finansowa oraz zostało przeprowadzone oszacowanie zapotrzebowania na środki finansowe, obejmujące: przedsiębiorczość, usługi innowacyjne i prorozwojowe świadczone przez IOB, infrastrukturę usług publicznych (w tym edukację, pomoc społeczną, kulturę, ochronę zdrowia), usługi transportowe, rewitalizację, energetykę, ochronę środowiska.

Poniżej opisano różne aspekty oceny przydatności metodyki:

- **Zasadność metodyki** - uwzględnia wszystkie aspekty istotne dla obliczenia luki finansowej dla wsparcia w ramach IF, w zakresie w/w obszarów, ale już nie instrumentów bezzwrotnych. Należało ją rozszerzyć jedynie w przypadku rewitalizacji, gdyż ta w przypadku województwa wielkopolskiego obejmuje szerszy zakres tematyczny niż wskazany w badaniu MFiPR. Jednocześnie konieczne było przyjęcie wskaźników korygujących, które pozwoliły na uwzględnienie zmian spowodowanych pandemią.
- **Zasadność i poprawność stosowanych formuł matematycznych** - stosowane w metodyce formuły matematyczne zostały sporządzone właściwie oraz w sposób umożliwiający

zastosowanie ich (po stosowanej modyfikacji w zakresie uwzględnianych źródeł danych) na potrzeby obliczenia luki finansowej w ramach bieżącego badania.

- **Zasadność i poprawność logiki zastosowanych procedur wnioskowania** - procedury wnioskowania zostały opisane w Podręczniku były poprawne. W niektórych przypadkach dokonano rozszacowań danych na poziom wojewódzki, jeśli takowe nie było dokonane w metodyce MFIPR.
- **Źródła i ich wiarygodność** – źródła wykorzystane w ramach badania MFIPR były zróżnicowane, wiarygodne, jednak częściowo nieaktualne. Nie były też wystarczające, aby zrealizować wszystkie zadania badawcze w niniejszym badaniu.

Dokonując sumarycznej oceny metodyki badania MFIPR Zespół Badawczy uznał, że jest:

- **Nieaktualna oraz jedynie częściowo zasadna** w odniesieniu do zastanej sytuacji społeczno-gospodarczej województwa oraz kraju (m.in. z uwagi na trudny do przewidzenia rozwój pandemii COVID-19),
- **Niewystarczająca** do odpowiedzi na wszystkie problemy badawcze zawarte w SOPZ,
- **Częściowo przydatna** do rozwiązywania problematyki poruszonej w SOPZ.

3.3. Koncepcja badania uzupełniającego wyniki badania MFIPR

3.3.1. Opis proponowanego sposobu i zakresu wykorzystania wyników badań MFIPR

Metodyka badania MFIPR została wykorzystana do obliczenia luki finansowej oraz wskazania wiodących potrzeb inwestycyjnych w regionie. Zaprezentowane w *Podręczniku* podejście zostało odwzorowane w celu obliczenia luki w finansowaniu po odpowiednim skorygowaniu metodyki w celu dostosowania jej do potrzeb i specyfiki regionalnej. W tym celu wartości w ramach poszczególnych wskaźników (zmiennych) rozszacowano do poziomu województwa z wykorzystaniem dostępnych danych, takich, jak PKB, liczba ludności lub inne dane kontekstowe.

3.3.2. Wykaz źródeł danych i innych informacji wraz ze sposobami ich pozyskania

Zespół Badawczy poddał analizie przede wszystkim następujące dane zastane:

- Dokumenty programowe oraz strategiczne województwa,
- Opracowania oraz raporty z badań ewaluacyjnych,
- Dane statystyczne ze statystyki publicznej,
- Dane udostępnione przez Zamawiającego,
- Akty prawne.

Ze zbioru potencjalnych źródeł danych w wyniku analizy zawartości źródła danych pogrupowano i określono ich przydatność w rozwiązywaniu poszczególnych problemów badawczych i zadań badawczych różnicując ją na niską, umiarkowaną i wysoką przydatność. Z uwagi na dynamikę mającej miejsce pandemii Zespół Badawczy przeprowadził analizę dopuszczalności w celu doboru właściwego modelu prognostycznego i dopiero wówczas określił katalog konkretnych zmiennych wykorzystywanych do stworzenia prognoz poszczególnych zmiennych do 2030 roku.

W związku z dynamiką pandemii COVID-19 Zespół Badawczy w tworzeniu poszczególnych wersji wszystkich produktów badania korzystał z najbardziej aktualnych danych. Analiza desk research była więc prowadzona w trybie ciągłym.

3.3.3. Szczegółowy opis badań w poszczególnych obszarach interwencji wg MFIPR

Na potrzeby realizacji badania przyjęto strukturę analiz podobną jak w badaniu MFIPR⁷:

- Przedsiębiorczość,
- Innowacyjność,
- Usługi innowacyjne i prorozwojowe świadczone przez IOB,
- Usługi publiczne (edukacja, integracja i pomoc społeczna, kultura, turystyka, administracja, ochrona zdrowia),
- Transport,
- Rewitalizacja,
- Energetyka,
- Ochrona środowiska.

Należy jednak zaznaczyć, że metodyka badania MFIPR została dostosowana i uszczegółowiona tak, aby wyniki badań rzetelnie przedstawiały faktyczną sytuację społeczno-ekonomiczną województwa, w tym potrzeby inwestycyjne i finansowe.

Poniżej zaprezentowano szczegółowy opis badania w podziale na wskazane obszary tematyczne.

Przedsiębiorczość

W przypadku obszaru „przedsiębiorczość” korekty metodyki MFIPR objęły następujące zmienne:

- Nakłady inwestycyjne w 2020 r.,
- Średnia dynamika nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w 2021 r. (prognoza),
- PKB w 2020 r.,
- Średnia dynamika PKB na 2021 r. (prognoza).

Było to związane z dostępnością nowszych danych względem tych wykorzystywanych przez autorów badania MFIPR.

Krok 1: Analiza potrzeb finansowych o charakterze inwestycyjnym, obrotowym i badawczo-rozwojowym

W celu szacowania potrzeb zostały wykorzystane dane statystyki publicznej dotyczące:

- Poziomu PKB,
- Poziomu nakładów na działalność B+R w przedsiębiorstwach,
- Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe,
- Szacowany kapitał obrotowy.

W pierwszej kolejności zostały pozyskane dane dla okresu bazowego, które w przypadku niniejszego badania stanowiły lata 2014-2019. Następnie z uwzględnieniem aktualnych trendów i prognoz wykonano prognozy do roku docelowego (2030 r.). Zmienne skorygowano w oparciu o bieżące prognozy i trendy dotyczące rozwoju sytuacji gospodarczej. Główną metodą szacowania prognoz był liniowy model trendu (wskaźnik R-kwadrat, czyli wskaźnik wyjaśnienia wynosił powyżej 0.8 dla wszystkich prognoz). Po oszacowaniu modelu, w sposób ekspercki dokonano korekty szacowania, jeśli to było zasadne, biorąc pod uwagę aktualne prognozy dotyczące danych zmiennych.

⁷ Przedsiębiorczość i innowacyjność były ujęte razem w badaniu MFIPR, jednak Zespół Badawczy zdecydował o rozdzieleniu tych dwóch obszarów interwencji.

W następnym kroku obliczono potrzeby finansowe przedsiębiorstw, tj. określono, jaką część finansowania dla przedsiębiorstw z województwa wielkopolskiego stanowią źródła zewnętrzne.

W celu zastosowania metodyki zbliżonej do tej stosowanej w badaniu MFiPR (z zastrzeżeniem, że dane zostały dostosowane do poziomu województwa) były to następujące dane:

- Odsetek, jaką część całkowitego finansowania stanowią źródła finansowania zewnętrznego nakładów B+R oraz inwestycyjnych wyliczony w oparciu o dane BDL GUS dla lat 2010-2018.
- Dane na temat udziału kredytów, dotacji, leasingu i innych form wyliczone w oparciu w oparciu o średnie dane EBI dla lat 2015-2018 oraz dokument *Gap analysis for small and medium-sized enterprises financing in the EU z grudnia 2019 r.*⁸. Dane EBI zostały dostosowane do specyfiki regionalnej (rozszerzenie).

W dalszym etapie obliczono średnią dynamikę wzrostu **nakładów na rzeczowe aktywa trwałe** dla lat 2014-2019. Dynamikę tę skorygowano w oparciu o prognozy dotyczące wzrostu PKB (dane Banku Światowego), uwzględniając skutki pandemii COVID-19 na funkcjonowanie gospodarki województwa wielkopolskiego.

Następnie zaprognozowano wartość **nakładów obrotowych** w kolejnych latach (do 2030). W tym celu wykorzystano dwie zmienne:

- Wartość nakładów o charakterze inwestycyjnym.
- Odsetek nakładów obrotowych w nakładach ogółem (na podstawie danych GUS i NBP).

Do określenia wartości **środków na działania badawczo-rozwojowe** zostały wykorzystane dane GUS (nakłady na działalność B+R w sektorze przedsiębiorstw) oraz publikacje tematyczne GUS (w tym przypadku wskazano podział nakładów pomiędzy poszczególne kategorie przedsiębiorstw).

W wyliczeniach zostały uwzględnione dane z lat 2015-2020.

W kolejnym etapie została oszacowana wartość środków/nakładów niezbędnych do zapewnienia działalności B+R w przedsiębiorstwach w kolejnych latach (aż do roku 2030). Ustalono, jaki odsetek stanowią nakłady na B+R w stosunku do PKB w roku bazowym. Wartość PKB, podobnie jak w poprzednich przypadkach, skorygowano o prognozy dotyczące wpływu pandemii COVID-19 na PKB.

Wartość nakładów B+R w przedsiębiorstwach została oszacowana z uwzględnieniem wartości przewidzianej dla tego wskaźnika przez Radę Ministrów do 2030 roku. Z uwagi na spowolnienie gospodarcze będące skutkiem pandemii, wartość tego wskaźnika została przyjęta na poziomie 0,8% dla lat 2020 i 2021, zaś w każdym kolejnym roku będzie ulegała zwiększeniu o 0,05%. Zespół Badawczy przyjął, że wartości wskaźników wskazujące na wzrost zostały zredukowane o 50%, a wartości wskaźników wskazujące na zdarzenia negatywne – zwiększone dwukrotnie.

Krok 2: Identyfikacja źródeł finansowania (wewnętrznych i zewnętrznych)

W celu analizy źródeł finansowania wykorzystane zostały średnioroczne dane GUS dla lat 2010-2018 w zakresie źródeł finansowania nakładów inwestycyjnych oraz nakładów wewnętrznych w przedsiębiorstwach na działalność B+R wraz ze wskazaniem pochodzenia środków. Następnie od kwoty zapotrzebowania przedsiębiorstw na nakłady inwestycyjne odjęto kwotę nakładów

⁸ Dostęp pod adresem: www.fi-compass.eu/publication/factsheets/gap-analysis-small-and-medium-sized-enterprises-financing-european-union (dostęp: 26.11.2020).

wewnętrznych. Analogiczne postępowanie zostało zastosowane w przypadku działalności badawczo-rozwojowej.

W następnym kroku zostało wyliczone zapotrzebowanie na finansowanie zewnętrzne:

- Średni odsetek finansowania nakładów inwestycyjnych ze źródeł zewnętrznych przemnożono przez całkowitą wartość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach.
- Średni odsetek finansowania nakładów na działalność B+R przemnożono przez całkowitą wartość nakładów na działalność B+R w przedsiębiorstwach.

Krok 3: Analiza, jaka część potrzeb (o charakterze dłużnym i kapitałowym) może zostać zaspokojona na rynku komercyjnym

W następnym kroku obliczono lukę finansową dla finansowania w sektorze przedsiębiorstw. W tym celu wykorzystano wyniki pozyskane w 1. kroku badawczym. Wartości te przemnożono przez dane NBP: średni odsetek finansowania kredytem oraz średni odsetek nieprzyznanych kredytów (wartość za 2020 rok). Nie stwierdzono konieczności zastosowania mnożników korygujących, ponieważ aktualne dane uwzględniały skutki pandemii w 2020 roku.

W następnym kroku oszacowano, jaką część w ramach luki finansowej stanowią **gwarancje (luka gwarancji)**. W tym celu wykorzystano:

- Średni odsetek firm deklarujących brak odpowiedniego zabezpieczenia kredytu (wartość publikowana przez BGK, za lata 2015-2019 – 43%),
- Wartość na podstawie obwieszczenia KE ws. zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji oraz podejścia stosowanego dotychczas przez fundusze poręczeniowe (80%),
- Mnożnik odzwierciedlający stosunek aktywnych gwarancji do kapitału gwarancyjnego – na podstawie danych KSFP (1,5).

Przemnożono wartość luki finansowania przez średni odsetek firm deklarujących brak odpowiedniego zabezpieczenia kredytu oraz podzielono otrzymaną wartość przez wartość mnożnika. Następnie rozszacowano wartość na poziom województwa.

Różnica pomiędzy wartością luki finansowania dłużnego a wartością luki w zakresie gwarancji oznaczono jako **lukę pożyczek**.

Struktura gwarancji oraz ich przeznaczenie obliczono zgodnie z metodyką zamieszczoną w badaniu MFiPR⁹, w oparciu o dane KSFP.

W zakresie **luki finansowania kapitałowego** jako podstawę do określenia zapotrzebowania przyjęto liczbę nowopowstałych startupów. W tym celu użyto danych GUS za lata 2015-2018 w zakresie średniorocznej liczby nowopowstałych przedsiębiorstw niefinansowych. Dane te przemnożono przez wskaźnik innowacyjnych firm (6%), i oszacowano liczbę innowacyjnych firm powstałych w poszczególnych latach w województwie wielkopolskim. Następnie wykorzystano dane Startup Poland za lata 2015-2018 w zakresie średniego odsetka firm finansujących się środkami własnymi oraz

⁹ Podręcznik metodologiczny w ramach badania pt.: „Opracowanie metodologii szacowania potrzeb finansowych oraz luki finansowej w obszarach polityki rozwoju wraz z pierwszym oszacowaniem”, wersja 1.1, wyk. Epsec, Ipopema, Warszawa 2020, s. 22.

zainteresowanych finansowaniem kapitałowym (por. Załącznik 8 do Raportu końcowego, plik „Przedsiębiorczość”).

Dalsze obliczenia prowadzono dla dwóch rodzajów startupów:

- Startupy we wczesnej fazie rozwoju,
- Startupy w fazie wzrostowej.

Założono, że jedynie co trzeci startup uzyskuje finansowanie inwestora kapitałowego. Luka finansowania stanowiła różnicę między szacunkowym zapotrzebowaniem startupów na finansowanie kapitałowe a szacunkową wartością uzyskanego finansowania, sumarycznie dla faz wzrostu i wczesnej fazy rozwoju.

Uzupełnieniu metodyki MFiPR służyło przeprowadzenie badań ilościowych z przedstawicielami potencjalnych interesariuszy przyszłego Programu – WRPO 2021+ (przedsiębiorców – badanie CATI (w tej grupie znajdują się również dotychczasowi beneficjenci oraz odbiorcy IF) oraz wnioskodawców nieskutecznie ubiegających się o wsparcie z WRPO 2014+ – badanie CAWI wspomagane CATI). Badane podmioty były proszone o wskazanie dominujących potrzeb, ich wysokości, możliwości sfinansowania tych potrzeb. Wyniki ekstrapolowano na populację badanych podmiotów w Wielkopolsce. W ten sposób zweryfikowano obliczenia poprowadzone metodą desk research uwzględniając „świeży” efekt pandemii COVID-19.

Wyniki te uzupełniono poprzez analizy eksperckie w zakresie dostępności wsparcia w wyniku przeprowadzenia badania metodą FGI z przedstawicielami IOB (z obszaru Poznania oraz spoza Poznania) oraz z przedstawicielami pośredników finansowych. Ostateczna weryfikacja wyników nastąpiła poprzez uwzględnienie rezultatów badania metodą TDI z przedstawicielami instytucji realizujących Program (IZ WRPO 2014+ – tj. DPR, DEFS, DWP, a także IP WUP), z WFR, BGK, Grupy EBI oraz z przedstawicielami MFiPR.

Usługi innowacyjne i prorozwojowe świadczone przez IOB

W momencie tworzenia produktów badania nie było możliwe określenie wpływu pandemii na usługi świadczone przez IOB. Zespół Badawczy uznał, że potencjalnie prawdopodobny jest spadek popytu na usługi innowacyjne i prorozwojowe oferowane przez IOB.

Analogicznie do Podręcznika przyjęto, że ewentualne zmniejszenie nakładów na działalność innowacyjną i prorozwojową świadczoną przez IOB nie powinno mieć wpływu na amortyzację infrastruktury i konieczność jej wsparcia. Z tego względu nie zmodyfikowano metodyki MFiPR.

Podejście badawcze objęło 3 kroki opisane poniżej.

Krok 1: Analiza potrzeb finansowych

Analiza potrzeb IOB w zakresie działań finansowych została przeprowadzona z uwzględnieniem wskazań metodologicznych KE (*fi compass 2014* Vol. I-V)¹⁰.

Zapotrzebowanie na finansowanie przeprowadzono w oparciu o sześć rodzajów usług prorozwojowych i innowacyjnych:

- Podstawowe i specjalistyczne usługi doradcze i szkoleniowe.

¹⁰ Dostęp pod adresem: www.fi-compass.eu/resources/manuals-and-handbooks (dostęp: 03.11.2020).

- Usługi inkubacji.
- Usługi akceleracji.
- Usługi komercjalizacji i transferu technologii.
- Usługi infrastrukturalne.
- Usługi badawczo-rozwojowe.

W celu przeprowadzenia zapotrzebowania na finansowanie zewnętrzne dla wskazanych powyżej sześciu rodzajów usług Zespół Badawczy skorzysta z:

- Cyklicznych badań, raportów i opracowań branżowych,
- Dokumentów strategicznych i wdrożeniowych/programowych/wykonawczych dotyczących usług prorozwojowych i innowacyjnych IOB w ramach finansowania ze środków UE,
- Danych finansowych projektów zakontraktowanych, oznaczonych jako właściwe podkategorie projektów pochodzących z KSI SIMIK 2007-2013 oraz SL2014,
- Raportów dotyczących usług prorozwojowych i innowacyjnych IOB, w których ujęte zostały wskaźniki produktu, rezultatu i horyzontalne oraz dane finansowe projektów.

Z baz wyselekcjonowano projekty proinnowacyjne finansowane na obszarze województwa wielkopolskiego (na podstawie opisu projektów).

Następnie uśredniono nakłady własne na badania i rozwój dla sektora przedsiębiorstw dla lat 2016-2018 na podstawie danych GUS. Przeliczono wartość udziału wydatków na działania kubaturowe oraz aparaturowe, które zostały obliczone w badaniu MFIPR w skali Polski, na poziom województwa wielkopolskiego, tzn. Zespół Badawczy sprawdził jaki odsetek wydatków na te cele był ponoszony przez podmioty z województwa wielkopolskiego. Przyjęto wskaźnik 49,5% ogółu wartości projektów jako podstawę do dalszych szacunków. Stanowiło to konsekwencję wartości przyjętej przez autorów badania MFIPR na wydatki aparaturowe i kubaturowe w latach 2021-2029 (na podstawie trendów zaobserwowanych w ramach projektów realizowanych ze środków PO IG). Zgodnie z badaniem MFIPR zidentyfikowane potrzeby będą powtarzać się w interwale trzyletnim, co związane jest z amortyzacją sprzętu. Ponadto wyliczone szacunki należało skorygować o poziom prognozowanej inflacji, zgodnie z danymi podawanymi przez NBP. Zsumowanie kwot za lata 2021-2027 ukaże całkowite potrzeby finansowe dla tego okresu.

Krok 2: Identyfikacja źródeł finansowania

Źródła finansowania zostały zidentyfikowane na poprzednim etapie.

Krok 3: Analiza luki finansowej

Z uwagi na finansowanie działalności IOB z uwzględnieniem form dotacyjnych, generowanie dochodu na poziomie nieprzekraczającym 14,3% inwestycji pozwalało na stwierdzenie, że luka finansowa w przypadku tych rodzajów podmiotów ma charakter pomijalny – z tego względu nie została wyliczona¹¹.

Wyniki badań zostały uzupełnione poprzez badania reaktywne (CAWI/CATI z przedstawicielami MŚP i wnioskodawców nieskutecznych; badania FGI z przedstawicielami klastrów oraz IOB z obszaru Poznania oraz spoza Poznania). Uzyskane wyniki zostały zweryfikowane poprzez badania metodą TDI

¹¹ Podręcznik metodologiczny w ramach badania..., dz. cyt., s. 35, zob. też: KE (2015), Creating Value Through Open Data, Study on the Impact of Re-use of Public Sector Resources, European Commission, Brussels, s. 23.

z przedstawicielami instytucji realizujących Program, z pośrednikami finansowymi oraz z przedstawicielami MFiPR.

Usługi publiczne (w tym edukacja, pomoc społeczna, kultura, ochrona zdrowia)

Wpływ pandemii COVID-19 na usługi publiczne wiąże się ze spadkiem dochodów jednostek samorządu terytorialnego oraz wzrostem kosztów (w efekcie spadkiem wielkości nadwyżki operacyjnej). Spowoduje to zmniejszenie inwestycji w kolejnych latach.

Predykcja dokonana na podstawie lat minionych wymagała więc korekty (obniżenia). Dodatkowo należało uwzględnić zmiany prawne (zasilenie centralnego budżetu przez część wpływów z podatków przekazywanych wcześniej jst).

W ramach niniejszego badania zastosowano wskaźniki korygujące oparte na szacowanych zmianach w poziomie PKB na najbliższe lata (według prognoz Banku Światowego).

W badaniu ujęto zależność pomiędzy zmianami społeczno-demograficznymi a inwestycjami. Porównano inwestycje w celu wskazania, jakie braki (np. w zakresie wyposażenia) wykazują analizowane jst w stosunku do jst najlepiej wyposażonych. Nastąpiło to poprzez obliczenie:

- Mediany wartości majątku per capita dla danego typu JST w danym roku;
- Trzeciego kwartyłu wartości majątku per capita dla danego typu jednostki w danym roku;
- Dziewięćdziesiątego centylu wartości majątku per capita dla danego typu JST w danym roku.

Analiza została zrealizowana w 3 krokach opisanych poniżej.

Krok 1: Wyznaczenie trendu historycznego

W celu wyznaczenia trendu historycznego wykorzystano dane o inwestycjach podejmowanych w poszczególnych JST w przeszłości. W przyjętej metodyki szacowania założono, że wartość danego elementu rośnie wraz z dokonywanymi inwestycjami oraz maleje wraz ze zużyciem ekonomicznym oraz fizycznym. W ślad za badaniem MFiPR przyjęto, że wartość infrastruktury dla roku bazowego równa jest dziesięciokrotności średnich wydatków inwestycyjnych samorządów z następnych trzech lat, zaś stopa umorzenia wyniesie 5% rocznie. Założenie takie nie wymagało stosowania rozszacowań ani korekt. Dokonano analizy trendu przy wykorzystaniu pakietów statystycznych STATISTICA i SPSS.

W analizach uwzględnione zostały następujące zmienne:

- **Zmienne demograficzne:** w przypadku podobszaru „przedszkola i żłobki” wyłącznie ludność w wieku do lat 6, zaś w przypadku podobszaru „hospicja” – wyłącznie ludność w wieku poprodukcyjnym. W przypadku pozostałych obszarów uwzględniono liczbę ludności bez stosowania wyłączeń.
- **Typ jednostki samorządu terytorialnego:** gmina (miejska, wiejska, miejsko-wiejska), powiat, miasto na prawach powiatu.

W odniesieniu do szczegółowych analiz wykorzystano dane tematyczne gromadzone w BDL GUS (por. także Załącznik 6 do Raportu końcowego).

Krok 2: Predykcja przyszłych trendów inwestycyjnych

Predykcja stanowiła kontynuację dotychczasowego trendu wyznaczonego w poprzednim kroku. Jako współczynniki wyjaśniające przyjęto:

- Wartość majątku z ostatniego roku poprzedzającego okres – dla pierwszego okresu wartość z ostatniego roku wyliczona w oparciu o dane historyczne (zgodnie ze wzorem 2. zawartym w Podręczniku), dla kolejnych lat wartości majątku obliczono zgodnie z tym samym schematem po uwzględnieniu dokonanych już prognoz wydatków inwestycyjnych,
- Średnioroczny dochód jednostki oszacowany za pomocą długookresowej prognozy Produktu Krajowego Brutto. Można przyjąć, że dochód każdej jednostki administracyjnej w kolejnych latach będzie stanowił część prognozowanego PKB równą części, którą ma ta JST w ostatnim roku, dla którego Zespół Badawczy dysponował danymi historycznymi,
- Udział populacji w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym – wartość pozyskana z eksperymentalnej prognozy GUS dla gmin,
- Wskaźnik nadwyżki operacyjnej oszacowany tak, że wartości nadwyżek dla jest podążały trendem jak w okresie historycznym, z uwzględnieniem korekty o wskaźniki korygujące,
- Typ gminy (wiejska, miejsko-wiejska, miejska) – Zespół Badawczy przyjął, że gminy nie będą zmieniać typu zastanego w stosunku do ostatniego roku z danymi historycznymi.

Wyznaczone wydatki inwestycyjne przemnożono przez liczbę mieszkańców danej jst.

Krok 3: Dokonanie analizy porównawczej i wyznaczenie wynikających z niej dodatkowych potrzeb inwestycyjnych

Wyliczono wartość mediany, trzeciego kwartyla i dziewięćdziesiątego centyla wartości majątku jst. Na podstawie wyliczeń oraz różnic pomiędzy wartością majątku a wartością porównawczą wyznaczono potrzeby finansowe.

W przypadku podobszaru dotyczącego **systemu ochrony zdrowia** przeprowadzono dodatkowe oszacowanie dla podmiotów leczniczych zlokalizowanych na obszarze danej JST¹². Dezagregacja danych objęła następujące kroki:

- a. Na podstawie danych GUS obliczono odsetek łóżek szpitalnych w Polsce znajduje się w województwie wielkopolskim (powiaty), który stanowił mnożnik.
- b. Wartość potrzeb województwa obliczono jako iloczyn mnożnika i potrzeb inwestycyjnych.

Zasadność obliczenia luki finansowej dla sektora usług publicznych wynikała z zawodności mechanizmów rynkowych i niewystarczającego finansowania. Z tego powodu przyjęto, że w przypadku usług publicznych niezaspokojone potrzeby finansowe są tożsame z luką finansową.

Badaniu potrzeb jst służyło przeprowadzenie z nimi badania reaktywnego – CAWI/CATI. Badanie przeprowadzono niemal na pełnej próbie. Badani wskazywali wysokość potrzeb finansowych, możliwości sfinansowania planów inwestycyjnych w poszczególnych podobszarach. Badanie uzupełniono wynikami wywiadów z przedstawicielami instytucji odpowiedzialnych za realizację Programu i reprezentantami MFiPR (TDI) oraz z przedstawicielami IOB z obszaru Poznania oraz spoza Poznania, przedstawicielami klastrów oraz pośrednikami finansowymi.

¹² Zgodnie ze wzorem zamieszczonym na s. 52 Podręcznika metodologicznego w ramach badania..., dz. cyt.

Usługi transportowe

Pandemia COVID-19, z uwagi na ograniczenia sanitarne, jakie zostały nałożone w celu minimalizacji skutków występującej sytuacji, wywołała i wywiera silny wpływ na sektor transportu. Ograniczenia sanitarne limitują liczbę osób w środkach publicznego transportu pasażerskiego, co wymaga zwiększenia częstotliwości kursów w celu zapewnienia odpowiedniej przepustowości – pomimo, iż rząd RP wydał zalecenie dot. ograniczenia mobilności ludności.

W przypadku transportu towarowego wpływ ten został spowodowany przede wszystkim znacznym ograniczeniem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej oraz spadkiem poziomu wymiany handlowej z innymi państwami w wyniku spadku zapotrzebowania na niektóre dobra materialne.

W wyniku pandemii ucierpiała również branża turystyczna, która także – w dużym stopniu – korzystała z usług transportowych.

Dalsze obostrzenia lub ich zaostrzenie na skutek kolejnej fali pandemii mogą spowodować pogłębienie kryzysu branży usług transportowych, który obecnie trudno oszacować z uwagi na brak danych za 2020 rok.

Z uwagi na wskazane powyżej czynniki konieczne było przyjęcie współczynnika korygującego. Zespół Badawczy stwierdził, że zasadne będzie posłużenie się pochodną obostrzeń, które zostały prowadzone w transporcie zbiorowym – zgodnie z *rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii*¹³ zajętych może być jedynie 30% miejsc w pojeździe. Zespół Badawczy uznał, że dochody związane ze świadczeniem usług transportu publicznego pozwoliły na osiągnięcie zysków na poziomie jedynie 10% zysków oczekiwanych na podstawie prognoz, z tego względu konieczne jest przyjęcie współczynnika korygującego na poziomie 0,1.

Analogicznie do analiz w ramach badania MFIPR, przyjęto podział obszaru na następujące podobszary (z tym, że nie wszystkie podobszary mogą być finansowane na poziomie województwa):

- Autostrady.
- Drogi ekspresowe.
- Drogi krajowe.
- Drogi wojewódzkie.
- Drogi lokalne (powiatowe i gminne).
- Inteligentne systemy transportowe.
- Bezpieczeństwo transportu drogowego.
- Infrastruktura linii kolejowych.
- Pozostała infrastruktura kolejowa (terminale intermodalne oraz bocznice kolejowe).
- Infrastruktura kolejowego taboru pasażerskiego.
- Infrastruktura kolejowego taboru towarowego.
- Infrastruktura wodnego transportu śródlądowego.
- Infrastruktura portów lotniczych.
- Miejski transport publiczny.

Schemat analizy oparto na następujących krokach:

¹³ Dz.U. 2020 poz. 1758.

- Analiza kluczowych dokumentów planistycznych,
- Analiza kluczowych wskaźników rozwoju sektora transportu w Europie i w Polsce,
- Określenie docelowego standardu rozwoju infrastruktury,
- Opracowanie wskaźnika potrzeb infrastrukturalnych,
- Opracowanie wskaźnika kosztu jednostkowego dla zidentyfikowanych potrzeb inwestycyjnych.
- Określenie szacunkowych kosztów inwestycyjnych zidentyfikowanych potrzeb inwestycyjnych.
- Identyfikacji i oszacowanie ewentualnej luki finansowej.

Kroki te były zbieżne z tymi zaproponowanymi w ramach badania MFiPR. Konieczne było dokonanie rozszacowań danych z poziomu krajowego na wojewódzki, do czego zastosowano wskaźniki kontekstowe, np. odsetek długości linii kolejowych w Wielkopolsce w długości wszystkich linii kolejowych w Polsce. Kroki te zostały wykonane dla każdego podobszaru analizy.

Badanie zostało uzupełnione badaniami ilościowymi (CAWI/CATI) z przedstawicielami jst, wnioskodawcami nieskutecznymi i MŚP, a także wynikami badań FGI (z przedstawicielami IOB z terenu Poznania oraz spoza Poznania, z przedstawicielami klastrów oraz z przedstawicielami pośredników finansowych) oraz TDI (z przedstawicielami WUP, ROPZ, Departamentu Zdrowia UMWW, WFR, BGK, MFiPR, Grupy EBI oraz IZ WRPO – w tym z przedstawicielami DEFS, DPR, DWP).

Rewitalizacja

Wpływ COVID-19 na rewitalizację może być odczuwalny w przypadku wprowadzenia dalszych ograniczeń poprzez utrudnienia w zakresie prowadzenia działań bezpośrednio skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji (np. działań aktywizacyjnych). Z uwagi na niepełność metodyki badania MFiPR w stosunku do potrzeb w zakresie niniejszego badania, zdecydowano o zmodyfikowaniu, tj. uzupełnieniu procedury badawczej.

Metodyka w przypadku rewitalizacji oparta się o dane zastane: statystykę publiczną, raporty, dokumenty strategiczne i branżowe (w tym dokumenty operacyjne miast), dane z systemu SL2014. Ustalono:

- Wielkość obszaru zdegradowanego,
- Wielkość obszaru rewitalizacji,
- Wartość działań określonych w programach rewitalizacji,
- Wartość zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych,
- Okres obowiązywania programu rewitalizacji oraz liczba lat, na jakie przewidziano realizację Programu,
- Wartość projektów, które planowane są do realizacji po 2020 roku w ramach obecnie realizowanych programów.

Metodyka niniejszego badania, w uzupełnieniu badania MFiPR uwzględniła obliczenie nakładów finansowych na 1m² powierzchni obszaru rewitalizacji. Wskaźnik ten obrazował wydatki we wszystkich sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W przypadku gmin wiejsko-miejskich przyjęto odniesienie się do powierzchni obszarów rewitalizacji. Analizy przyszłych potrzeb finansowych pomniejszono o wartość już zrealizowanych projektów.

Z uwagi na mnogość działań, które są podejmowane w ramach Programów rewitalizacji, szacowanie oparto na próbie, a wyniki ekstrapolowano na populację gmin Wielkopolski. Przyjęto także, że w wyniku wprowadzenia obowiązku tworzenia GPR w przyszłości potrzeby finansowe w tym zakresie mogą ulec obniżeniu (z uwagi na trudną procedurę związaną z GPR).

Możliwa do wystąpienia luka w finansowaniu została zidentyfikowana w przypadku badania MFiPR w obszarze mieszkalnictwa (sfera techniczna procesu rewitalizacji). Z uwagi na to, że mieszkalnictwo stanowi jedynie jeden z elementów procesu rewitalizacji, Wykonawca oszacował potrzeby w tym zakresie, uzupełniając jednocześnie metodykę o inne aspekty, m.in. o **sferę społeczną tego procesu**:

- Zespół Badawczy wskazał, jaka liczba osób zamieszkuje poszczególne podobszary rewitalizacji (na podstawie próby, por. Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 3218/2017 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 lutego 2017 r.,
- Zespół Badawczy wskazał, jaka liczba osób została uwzględniona w ramach projektów dot. rewitalizacji,
- Zespół Badawczy kolejno wskazał, jaki odsetek mieszkańców obszaru rewitalizacji wziął udział w projektach i jaki był koszt zaangażowania jednego mieszkańca,
- Następnie obliczono, jakie są koszty zaangażowania pozostałych mieszkańców obszaru rewitalizacji w projekty w ramach przyszłej perspektywy,
- Wyniki te zostały uzupełnione przez wyniki ankiet (CAWI/CATI) z przedstawicielami JST oraz wywiad (TDI) z przedstawicielem ROPS.
- Zapotrzebowanie na przedsięwzięcia infrastrukturalne w ramach rewitalizacji obliczono poprzez wskazanie wartości projektów realizowanych w tym zakresie przez poszczególne podmioty oraz weryfikację wskazanego w tym zakresie zapotrzebowania w ramach badań CAWI/CATI z JST oraz CAWI z przedstawicielami wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych.
- Ostatnim krokiem analizy było wskazanie wartości luki finansowej, którą zgodnie z metodyką MFiPR przyjęto na poziomie 15% obliczonych potrzeb finansowych.

Energetyka

Z uwagi na możliwe skutki pandemii dla tego obszaru interwencji luka finansowa została wyliczona dla wszystkich opcji wskazanych w *Raporcie z szacowania (...)*, jednak za najbardziej prawdopodobną Zespół Badawczy przyjął scenariusz obejmujący najmniejszy udział OZE w produkcji energii elektrycznej w kraju w 2030 roku (21%).

Schemat analizy opart się na 4 krokach opisanych poniżej (zbieżnych z metodyką MFiPR).

Obszar analizy podzielono na następujące podobszary:

- OZE,
- Produkcja energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu (kogeneracji),
- Sieci gazowe i interkonektory,
- Magazyny gazu,
- Infrastruktura przesyłu energii elektrycznej,
- Sieci dystrybucji energii elektrycznej,
- Efektywność energetyczna w zakresie budynków,
- Elektromobilność (infrastruktura publicznie dostępnych punktów ładowania),
- Ciepłownictwo,
- Biomasa.

Krok 1: Analiza kluczowych dokumentów strategicznych kreujących rozwiązania w danym podobszarze

Wskazano wszystkie elementy wpływające na rozwój sytuacji w danym podobszarze w horyzoncie czasowym do 2030 roku. Analizie poddano zarówno obowiązujące programy (PEP2030 i inne), jak i projekty programów (PEP2040 i inne).

Z uwagi na konieczność uwzględnienia wpływu pandemii COVID-19 na badany obszar Zespół Badawczy przyjął, że wartości wskaźników zidentyfikowane w drodze analizy ww. dokumentów wskazujące na wzrost zostały zredukowane o 50%, a wartości wskaźników wskazujące na zdarzenia negatywne – zwiększone dwukrotnie.

Krok 2: Opracowanie wskaźnika potrzeb inwestycyjnych

Luka infrastrukturalna została obliczona zgodnie ze wzorem zamieszczonym w Podręczniku metodologicznym z badania MFIPR¹⁴.

Krok 3: Opracowanie wskaźnika kosztu jednostkowego dla zidentyfikowanych potrzeb inwestycyjnych

Szacunkowe koszty inwestycyjne zidentyfikowanej luki infrastrukturalnej określono w oparciu o wskaźniki dot. liczby ludności na 1 km² powierzchni województwa. Z uwagi na konieczność przeprowadzenia analiz odrębnie dla każdej spośród gałęzi energetyki, Zespół Badawczy zdecydował się nie przedstawiać metodyki odrębnie dla każdej gałęzi, ograniczając się do odesłania do odpowiedniego miejsca Podręcznika metodologicznego¹⁵. Zastosowanie przelicznika dot. liczby ludności na 1 km² powierzchni województwa pozwoliło na dostosowanie analizy do specyfiki województwa, bez konieczności przyjmowania dodatkowych modyfikacji.

Krok 4: Identyfikacja możliwości wystąpienia luki finansowej

Identyfikacja ewentualnego występowania luki finansowej oraz jej wielkości przeprowadzono w oparciu o wskazania metodologiczne w tym zakresie ze strony Komisji Europejskiej (*fi-compass* 2014 Vol. I-V¹⁶). W szczególności wykorzystano wskazania wspólne dla wszystkich sektorów (*fi-compass* 2014 Vol. I¹⁷) oraz wskazania tematyczne stricte dla sektora gospodarki niskoemisyjnej, tj. celu tematycznego nr 4 EFSI 2014-2020 (*fi-compass* 2014 Vol. IV¹⁸).

Strona popytowa wynikała ze zidentyfikowanej uprzednio wartości luki infrastrukturalnej, natomiast strona podażowa uwzględniała dostępne finansowanie na pokrycie powyższej luki.

Środowisko

Wpływ pandemii COVID-19 na obszar środowiska został określony przede wszystkim poprzez zwiększoną ilość odpadów medycznych (potencjalnie skażonych), w tym plastikowych. Jednak analiza objęła całościowo ten obszar interwencji, uwzględniając następujące elementy:

- Zabezpieczenie przed suszą oraz ochrona przed powodzią i skutkami zmian klimatu,
- Wodociągi i kanalizacja,
- Gospodarka odpadami,
- Ochrona powietrza i klimatu,
- Ochrona przyrody i poprawa stanu różnorodności biologicznej,

¹⁴ Podręcznik metodologiczny w ramach badania..., dz. cyt., s. 95.

¹⁵ Tamże, s. 92-104.

¹⁶ Treści dostępne na stronie: www.fi-compass.eu/resources (dostęp: 28.10.2020).

¹⁷ Tamże.

¹⁸ Tamże.

- Ochrona gleb.

W każdym z obszarów przyjęto jednolity schemat przeprowadzania analizy. Opierał się on na 4 krokach opisanych poniżej.

Krok 1: Analiza kluczowych dokumentów planistycznych kreujących rozwiązania w danym obszarze

Przeanalizowano kluczowe dokumenty planistyczne (por. rozdział 1.3. Raportu końcowego).

Krok 2: Identyfikacja stanu pożądanego

Identyfikacja standardu pożądanego odniosła się do istniejącego, jasno zdefiniowanego standardu prawnego i regulacyjnego. Ustalono, w jakim zakresie można zidentyfikować lukę infrastrukturalną.

Krok 3: Określenie szacunkowych kosztów inwestycyjnych zidentyfikowanej luki infrastrukturalnej w poszczególnych regionach

Szacunkowe koszty inwestycyjne zostały określone w oparciu o wskaźniki liczby ludności na km² powierzchni województwa (w tym w poszczególnych gminach, głównie w oparciu o dane GUS).

Krok 4: Identyfikacja możliwości wystąpienia luki finansowej

Z uwagi na konieczność przeprowadzenia analiz odrębnie dla każdej spośród gałęzi ochrony środowiska, Zespół Badawczy zdecydował się nie przedstawiać metodyki odrębnie dla każdej gałęzi, ograniczając się do odesłania do odpowiedniego miejsca Podręcznika metodologicznego¹⁹.

Identyfikacja ewentualnego występowania luki finansowej oraz jej wielkości została przeprowadzona w oparciu o wskazania metodologiczne w tym zakresie ze strony Komisji Europejskiej (*fi-compass* 2014 Vol. I-V²⁰). W szczególności należy wykorzystać wskazania wspólne dla wszystkich sektorów (*fi-compass* 2014 Vol. I²¹) oraz wskazania tematyczne stricte dla sektora gospodarki niskoemisyjnej, tj. celu tematycznego nr 4 EFSI 2014-2020 (*fi-compass* 2014 Vol. IV²²).

W przyjętym modelu strona popytowa wynikała ze zidentyfikowanej uprzednio wartości luki infrastrukturalnej, natomiast strona podaźowa uwzględniała dostępne finansowanie na pokrycie powyższej luki.

4. SZCZEGÓŁOWY OPIS METODYKI BADANIA

Opracowana i przedstawiona w ramach niniejszego rozdziału metodyka zakłada możliwie duży poziom spójności z metodyką badania MFiPR. Biorąc jednak pod uwagę istotną różnicę pomiędzy luką finansową zamieszczoną w *Analizie ex-ante w zakresie możliwości wykorzystania instrumentów finansowych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020* a luką finansową obliczoną dla poszczególnych obszarów interwencji w ramach badania MFiPR (w odniesieniu do danych dla województwa wielkopolskiego) oraz wątpliwości Zespołu Badawczego co do tego, czy luka ta mogła ulec aż tak dużej zmianie, a także konieczność wskazania zapotrzebowania na instrumenty dotacyjne, Zespół Badawczy zdecydował się włączyć do analiz badania reaktywne z podmiotami z regionu. W równie dużym stopniu decydująca w tej kwestii była konieczność uwzględnienia dwukrotnego zamrożenia niektórych branż gospodarki w związku

¹⁹ Podręcznik metodologiczny w ramach badania..., dz. cyt., s. 106-116.

²⁰ Treści dostępne na stronie: www.fi-compass.eu/resources (dostęp: 28.10.2020).

²¹ Tamże (dostęp: 28.10.2020).

²² Tamże (dostęp: 28.10.2020).

z pandemią COVID-19 – konieczność uwzględnienia pełnego wpływu tych działań wymaga modyfikacji założeń przyjętych w ramach badania MFIPR.

Podczas opracowywania produktów badania Zespół Badawczy kierował się następującymi zasadami metodycznymi:

1. Badanie zrealizowano zgodnie z zasadami **triangulacji**, zarówno na poziomie zastosowanych metod/technik gromadzenia danych, jak również na poziomie analizy danych i wnioskowania, co oznacza, iż Zespół Badawczy przygotował odpowiedzi na każdy problem badawczy w oparciu o co najmniej dwa różne źródła danych.

Zgodnie z koncepcją N. Denzina²³ wyróżnia się cztery typy triangulacji:

Triangulacja źródeł danych	Triangulacja perspektyw badawczych	Triangulacja metod badawczych	Triangulacja teorii badawczych
----------------------------------	--	-------------------------------------	--------------------------------------

Wykonawca zastosował zasadę triangulacji na wszystkich czterech poziomach:

- **Triangulacja źródeł danych** – analiza dokumentów zastanych (różne grupy źródeł: akty prawne, raporty itp.) oraz danych pierwotnych,
 - **Triangulacja perspektyw badawczych** – zaangażowanie w analizę zespołu badaczy (nie jednej osoby),
 - **Triangulacja metod badawczych** – polegająca na połączeniu wielu metod badawczych w badaniu tych samych zagadnień,
 - **Triangulacja teorii badawczych** – zapewniona poprzez uwzględnienie badań eksperckich oraz analiz danych zastanych, z badaniami reaktywnymi (ilościowymi i jakościowymi), właściwymi dla ewaluacji.
2. Zespół Badawczy zastosował zasadę **kontekstowości wyjaśniania** – każdej identyfikacji zjawisk zidentyfikowanych w wyniku realizacji badania towarzyszyło podanie kontekstu zawierającego wyjaśnienie (ustalenie i podanie ich przyczyn) oraz informacje o okolicznościach wystąpienia przedmiotowych zjawisk,
 3. W konstruowanych narzędziach badawczych uwzględnione zostały w szczególności pytania/zagadnienia, które umożliwią **identyfikację rzeczywistych zjawisk, a nie subiektywnych opinii o nich**. Przyjęto zasadę, że na pytania zawarte w problemie badawczym udziela odpowiedzi badacz (nie respondent) w oparciu o zebrany materiał badawczy. Ostateczne narzędzia badawcze zostały przygotowane w następstwie przeprowadzenia badania pilotażowego.

4.1. Analiza desk research

4.1.1. Zakres badania

1. Dane zastane były w niniejszym badaniu przeważającym źródłem informacji, a ich przetwarzanie – podstawową metodą badawczą.

²³ Zob. szerzej: M. Sobocińska, Triangulacja w badaniach jakościowych, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” 2018, nr 525, s. 17.

2. Zespół Badawczy przeprowadził analizę w oparciu o źródła zidentyfikowane w Aneksie nr 2 do KRB, a także inne źródła, jeśli to było zasadne z punktu widzenia udzielenia odpowiedzi na problemy/pytania badawcze.

4.1.2. Sposób realizacji badania

Etap 1. Przygotowanie Koncepcji Realizacji Badania:

1. Wstępna analiza desk research mająca na celu wskazanie dostępności źródeł danych oraz źródeł pozyskania danych, które nie były powszechnie dostępne.

Etap 2. Podjęcie prac przygotowawczych niezbędnych do przeprowadzenia badań:

2. Podział zgromadzonego materiału pomiędzy członków Zespołu Badawczego.
3. Wstępna analiza przekazanego materiału w oparciu o matryce kategoryzacyjne (przypisanie do obszaru tematycznego, problemów i zadań badawczych, określenie stopnia przydatności dokumentu do przeprowadzenia analiz jako wysoki, umiarkowany, niski).

Etap 3. Przeprowadzenie badań:

4. Poddanie dokumentów i danych analizie oraz udzielenie odpowiedzi na poszczególne pytania badawcze.

Etap 4. Agregacja oraz opracowanie wyników badań:

5. Tworzenie notatek z analizy przez członków Zespołu Badawczego.
6. Regularne spotkania konsultacyjne członków Zespołu Badawczego (w tym wyjaśnienie ew. rozbieżności w treści dokumentów i wyników analizy danych).

Etap 5. Sporządzenie raportu częściowego z badania:

7. Zawarcie w projekcie raportu częściowego wyników przeprowadzonych analiz.

Etap 6. Sporządzenie raportu końcowego z badania:

8. Zawarcie w projekcie raportu końcowego wyników przeprowadzonych analiz.

4.2. CAWI wspomagane CATI (mixed-mode) – badanie ilościowe

4.2.1. Zakres badania

Badanie 1

Populacja badana: Przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego różnych szczebli: powiatów, miast na prawach powiatu, gmin miejskich, miejsko-wiejskich oraz wiejskich.

Liczebność próby: 241 przedstawicieli jst (w drugiej turze: 246 przedstawicieli jst)

Struktura próby (alokacja próby między warstwy): Zespół Badawczy przeprowadził badanie łącznie z 241 przedstawicielami z następujących jst:

- Przedstawiciele miast na prawach powiatu (4 przedstawicieli reprezentujących Poznań, Kalisz, Konin, Leszno);
- Przedstawiciele powiatów (30 przedstawicieli);
- Przedstawiciele gmin (207 przedstawicieli), w tym:
 - Przedstawiciele gmin miejskich (17 przedstawicieli);
 - Przedstawiciele gmin wiejskich (104 przedstawicieli);
 - Przedstawiciele gmin miejsko-wiejskich (86 przedstawicieli).

Sposób doboru respondentów: Celowy – do badania zaproszono osoby, które posiadały największą wiedzę w zakresie realizowanych przez reprezentowany podmiot działań.

Badanie 2

Populacja badana: Przedstawiciele wnioskodawców nieskutecznych - którzy ubiegali się o wsparcie z WRPO 2014+, ale go nie uzyskali (w tej grupie uwzględnieni zostali również przedstawiciele podmiotów, które wycofały swoje wnioski).

Liczebność próby: 789 przedstawicieli wnioskodawców, którzy ubiegali się o wsparcie z WRPO 2014+, ale go nie uzyskali.

Struktura próby (alokacja próby między warstwy): Zespół Badawczy przeprowadził badanie z następującymi rodzajami wnioskodawców nieskutecznych:

- Wnioskodawcy, których projekty zostały odrzucone: 624 podmioty;
- Wnioskodawcy, których projekty zostały pozostawione bez rozpatrzenia: 61 podmiotów;
- Wnioskodawcy, których projekty nie zostały wybrane, gdyż nabór został unieważniony: 7 podmiotów;
- Wnioskodawcy, którzy wycofali wnioski: 97 podmiotów.

Sposób doboru respondentów: Celowy – do badania zaproszono osoby, które posiadały największą wiedzę w zakresie realizowanych przez reprezentowany podmiot działań.

Liczba poziomów losowania i związana z tym liczba oraz rodzaj jednostek losowania:

Wykonawca dokonał losowania w 5 warstwach, odpowiadających statusowi wnioskodawcy.

- Liczba i rodzaj jednostek losowania: 1578 podmiotów –dwukrotność liczebności próby, zatem Zespół Badawczy spodziewa się, że z tej wielkości możliwe będzie wylosowanie liczby podmiotów spełniających kryteria doboru do poszczególnych warstw. Wytypowane zostały (dla każdej warstwy dwukrotność liczebności próby) w przypadku:
 - Wnioskodawców, których projekty zostały odrzucone: 1248 podmiotów;
 - Wnioskodawców, których projekty zostały pozostawione bez rozpatrzenia: 122 podmioty;
 - Wnioskodawców, których projekty nie zostały wybrane, gdyż nabór został unieważniony: 14 podmiotów;
 - Wnioskodawców, którzy wycofali wnioski: 194 podmioty.

Wielkość i struktura błędu szacowania: por. Tabela 1.

Tabela 1. Liczebność próby w ramach badania CAWI wspomaganego CATI

Badane podmioty	Liczebność populacji	Liczebność próby	Błąd szacowania	Poziom ufności
Wnioskodawcy, których projekty zostały odrzucone	2392	624	3%	95%
Wnioskodawcy, których projekty zostały pozostawione bez rozpatrzenia	233	61	11%	95%
Wnioskodawcy, których projekty nie zostały wybrane, gdyż nabór został unieważniony	25	7	31%	95%

Badane podmioty	Liczebność populacji	Liczebność próby	Błąd szacowania	Poziom ufności
Wnioskodawcy, którzy wycofali wnioski	373	97	9%	95%
Łącznie: podmioty, które ubiegały się o wsparcie, ale go nie otrzymały lub wycofały wniosek	3023 wnioskodawców ²⁴	789	3%	95%

Źródło: Szczegółowy Opis Przedmiotu Zamówienia.

Członkowie Zespołu Badawczego przeprowadzili pilotaż wewnętrzny narzędzi badawczych wprowadzonych na serwer Wykonawcy. Kolejno poddano narzędzia badawcze pilotażowi zewnętrznemu. Wnioski z pilotażu pozwoliły na usunięcie usterek technicznych i merytorycznych oraz poprawę czytelności kwestionariuszy dla respondentów.

4.2.2. Sposób realizacji badania

Etap 1. Przygotowanie badania:

1. Przygotowanie projektów narzędzi badawczych.
2. Przygotowanie baz kontaktów do respondentów.
3. Przeprowadzenie pilotażu wewnętrznego narzędzi.
4. Przeprowadzenie pilotażu zewnętrznego narzędzi wśród respondentów.
5. Analiza wyników pilotażu przez członków Zespołu Badawczego oraz sporządzenie raportu z pilotażu.
6. W przypadku konieczności - wprowadzenie zmian popilotażowych do narzędzia.
7. Przeprowadzenie szkolenia ankierów.

Etap 2. Przeprowadzenie badań:

8. Rozesłanie zaproszeń do badania do wszystkich respondentów oraz bieżące monitorowanie stopnia realizacji próby.
9. W uzasadnionych przypadkach - wspomaganie badania CAWI wywiadami telefonicznymi (CATI).

Etap 3. Agregacja oraz opracowanie wyników badań:

10. Wyeksportowanie uzyskanych wyników badań, sprawdzenie poprawności i kompletności wyeksportowanych danych²⁵.

²⁴ Według stanu na 08.10.2020 r wnioskodawcy złożyli łącznie 4130 projektów. Projekty te były realizowane przez 3023 unikatowe podmioty.

²⁵ Założono, że respondent był osobą najbardziej zorientowaną w tematyce badania, czyli najważniejsza i najpełniejsza informacja od danego podmiotu pochodziła z najlepszego możliwego źródła. W procesie realizacji badania ankietowego każdorazowo, w przypadku odpowiedzi, które rodziły wątpliwości (duże kwoty potrzeb) ankier prosił o powtórzenie kwoty. Dwukrotne upewnienie się co do kwoty potrzeb sprawiało, że uniknięto omyłki w uwzględnianiu odpowiedzi respondenta w dalszych analizach. Każdy ankier był kontrolowany (w sposób „wrywkowy”) w celu oceny rzetelności prowadzonego badania.

11. Analiza zebranych danych ilościowych, obejmująca sporządzenie tabel wyników i wykresów²⁶.

12. Opis oraz interpretacja uzyskanych wyników.

Etap 4. Sporządzenie raportu częściowego z badania:

13. Zawarcie w projekcie raportu częściowego analizy i interpretacji wyników.

Etap 5. Sporządzenie raportu końcowego z badania:

14. Zawarcie w projekcie raportu końcowego analizy i interpretacji wyników.

4.3. CATI (z dopuszczeniem możliwości zastosowania CAWI jako metody uzupełniającej w określonych przypadkach²⁷)

4.3.1. Zakres badania

Populacja badana: przedsiębiorcy (MŚP) z obszaru województwa wielkopolskiego.

Liczebność próby: z 2387 przedstawicieli przedsiębiorców (MŚP).

Sposób doboru respondentów: Celowy – do badania zaproszono osoby, które posiadają największą wiedzę w zakresie działań realizowanych przez reprezentowany podmiot.

Liczba poziomów losowania i związana z tym liczba oraz rodzaj jednostek losowania: Losowanie próby przeprowadzane na 3 poziomach (kaskadowo):

- **Poziom 1:** według statusu podmiotu: beneficjent; odbiorca IF; osoba, która otrzymała wsparcie na założenie działalności gospodarczej,
- **Poziom 2:** według sekcji PKD,
- **Poziom 3:** według wielkości przedsiębiorstwa (tj. liczby zatrudnianych osób, mikro – zatrudnienie poniżej 10 osób, małe – zatrudnienie od 10 do 49 osób i średnie – zatrudnienie od 50 do 249 osób).

Struktura próby (alokacja próby między warstwy) oraz wielkość i struktura błędu szacowania:

Liczebność próby wskazaną w SOPZ oraz powiększoną zgodnie z ofertą Wykonawcy przedstawia Tabela 2.

²⁶ Na etapie analizy danych weryfikowano jedynie rozkład odpowiedzi, tj. czy istnieją obserwacje odstające – obserwacje znacząco różniące się od pozostałych (nie zaobserwowano). Założono na etapie analizy wyników ankiet, że wiarygodność danych została zbadana na etapie gromadzenia danych. W procesie ekstrapolacji danych z próby na populację, zgodnie z dobrymi praktykami stosowanymi w statystyce, przy dużym rozstępie (różnica między wartością minimalną a maksymalną) dla danej zmiennej stosuje się podejście oparte na miarach pozycyjnych (kwartyle, w tym mediana), a nie klasycznych (np. średnia arytmetyczna). W związku z tym, ekstrapolacji dokonano, biorąc pod uwagę środkowe 50% obserwacji (rozstęp kwartyłowy, ćwiartkowy, różnica między trzecim a pierwszym kwartylem dla wartości dla danej zmiennej) oraz proporcję wielkości próby badawczej w stosunku do populacji.

²⁷ W razie nieuzyskania wystarczającej liczby odpowiedzi w ramach badania CATI.

Tabela 2. Liczebność próby w ramach badania CATI

Badane podmioty	Liczebność populacji	Liczebność próby	Błąd szacowania	Poziom ufności
Przedsiębiorstwa (MŚP)	429 200 podmiotów: <ul style="list-style-type: none"> o Mikro (zatrudnienie do 9 osób): 411,3 tys. o Małe (zatrudnienie od 10 do 49 osób): 15,0 tys. o Średnie (zatrudnienie od 50 do 249 osób): 2,9 tys. 	Minimum 2387	2%	95%

Źródło: SOPZ.

Wyliczenia prowadzące do uzyskanych wielkości zaprezentowano poniżej. W celu zastosowania warstwowania w podziale na wielkość przedsiębiorstwa dokonano wyliczeń ukazujących proporcję udziału poszczególnych sekcji PKD na regionalnym rynku, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela 3. Udział poszczególnych przedsiębiorstw w rynku według wielkości przedsiębiorstwa

Wielkość przedsiębiorstwa	Liczba przedsiębiorstw w woj. wielkopolskim	Udział w rynku	Liczebność próby	Błąd szacowania	Poziom ufności
mikro	411 300	95,83%	2 285	2%	95%
małe	15 000	3,49%	85	11%	95%
średnie	2 900	0,68%	17	24%	95%
łącznie	429 200	100,00%	2387	2%	95%

Źródło: SOPZ.

Dobór warstwowy zgodny ze strukturą przedsiębiorstw sektora MŚP w Wielkopolsce przebiegł zgodnie z danymi przedstawionymi w Tabeli 4.

Tabela 4. Udział poszczególnych przedsiębiorstw w rynku według sekcji PKD

Sekcja PKD	Populacja – liczba przedsiębiorstw	Udział w rynku	Próba – liczba przedsiębiorstw łącznie	Próba – przedsiębiorstwa			Błąd szacowania	Poziom ufności
				mikro	małe	średnie		
A	10641	2,5	60	57	2	0	13%	95%
B	471	0,1	2	2	0	0	69%	95%
C	40384	9,3	222	213	8	2	7%	95%
D	896	0,2	5	5	0	0	44%	95%
E	1464	0,3	7	7	0	0	37%	95%
F	64246	14,8	353	338	13	2	5%	95%
G	99771	23,1	551	528	20	4	4%	95%
H	26085	6	143	137	5	1	8%	95%
I	10747	2,5	60	57	2	0	13%	95%
J	16288	3,8	91	87	3	1	10%	95%
L	20379	4,7	112	107	4	1	9%	95%
M	46532	10,8	258	247	9	2	6%	95%
N	15052	3,5	84	80	3	1	11%	95%
O	2695	0,6	14	13	0	0	26%	95%

Sekcja PKD	Populacja – liczba przedsiębiorstw	Udział w rynku	Próba – liczba przedsiębiorstw łącznie	Próba – przedsiębiorstwa			Błąd szacowania	Poziom ufności
				mikro	małe	średnie		
P	14688	3,4	81	78	3	1	11%	95%
Q	25077	5,8	138	132	5	1	8%	95%
R	7629	1,8	43	41	2	0	15%	95%
S/T	29676	6,8	163	156	6	1	8%	95%
U	10	0	0	0	0	0	-	95%
łącznie	432 731	100	2 387	2 285	85	17	2%	95%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

W przypadku badań wśród przedsiębiorstw (MŚP) Zespół Badawczy uwzględnił także beneficjentów WRPO 2014+, w tym podmioty, które otrzymały wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz ostatecznych odbiorców IF w ramach WRPO 2014+.

4.3.2. Sposób realizacji badania

Etap 1. Przygotowanie badania:

1. Przygotowanie projektów narzędzi badawczych
2. Przygotowanie baz kontaktowych do respondentów.
3. Przeprowadzenie pilotażu wewnętrznego narzędzi wśród członków Zespołu Badawczego.
4. Przeprowadzenie pilotażu zewnętrznego narzędzi wśród respondentów.
5. Analiza wyników pilotażu przez członków Zespołu Badawczego oraz sporządzenie raportu z pilotażu.
6. Uzgodnienie i wprowadzenie zmian popilotażowych do narzędzia.
7. Przeprowadzenie szkolenia ankieterów.

Etap 2. Przeprowadzenie badań:

8. Kontakt z respondentami oraz bieżące monitorowanie stopnia realizacji próby.
9. Podjęcie decyzji o skierowaniu narzędzia CAWI do wybranych respondentów²⁸.

Etap 3. Agregacja oraz opracowanie wyników badań:

10. Wyeksportowanie uzyskanych wyników badań, sprawdzenie poprawności i kompletności wyeksportowanych danych.

²⁸ Założono, że respondent był osobą najbardziej zorientowaną w tematyce badania, czyli najważniejsza i najpełniejsza informacja od danego podmiotu pochodziła z najlepszego możliwego źródła. W procesie realizacji badania ankietowego każdorazowo, w przypadku odpowiedzi, które rodziły wątpliwości (duże kwoty potrzeb) ankieter prosił o powtórzenie kwoty bądź samodzielnie upewniał się, że ankietowany miał na myśli właśnie taką wysoką kwotę. Dwukrotne upewnienie się co do kwoty potrzeb sprawiało, że uniknięto omyłki w oznaczaniu odpowiedzi respondenta. Dodatkowo, supervisor (kontroler ankieterów) na bieżąco przełączał się pomiędzy ankieterami, odsłuchując nagrania w czasie rzeczywistym. W efekcie, każdy ankieter był kontrolowany kilka-kilkanaście razy dziennie w celu oceny rzetelności prowadzonego badania.

11. Analiza zebranych danych ilościowych, obejmująca sporządzenie tabel wyników i wykresów²⁹.

12. Opis oraz interpretacja uzyskanych wyników.

Etap 4. Sporządzenie raportu częściowego z badania:

13. Zawarcie w projekcie raportu częściowego analizy i interpretacji wyników.

Etap 5. Sporządzenie raportu końcowego z badania:

14. Zawarcie w projekcie raportu końcowego analizy i interpretacji wyników.

4.4. CAWI (z dopuszczeniem możliwości zastosowania CATI jako metody uzupełniającej w określonych przypadkach³⁰)

4.4.1. Zakres badania

Populacja badana: przedstawiciele wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych.

Liczebność próby: 150 przedstawicieli wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych.

Struktura próby (alokacja próby między warstwy):

- 67 wywiadów z przedstawicielami spółdzielni mieszkaniowych (błąd maksymalny 12%, poziom ufności 95%),
- 83 wywiady z przedstawicielami wspólnot mieszkaniowych (błąd maksymalny 11%, poziom ufności 95%).

Liczba poziomów losowania i związana z tym liczba oraz rodzaj jednostek losowania: Poziom 1: poziom określony działami PKD (sekcja L, dział 68).

Sposób doboru respondentów: Celowy – do badania zaproszono osoby, które posiadają największą wiedzę w zakresie realizowanych przez reprezentowany podmiot działań.

²⁹ Na etapie analizy danych weryfikowano jedynie rozkład odpowiedzi, tj. czy istnieją obserwacje odstające – obserwacje znacząco różniące się od pozostałych. Zgodnie z praktyką stosowaną w statystyce i ekonometrii, takie obserwacje każdorazowo poddaje się analizie, czy można uznać je za możliwe do zaobserwowania w badanej próbie. Założono na etapie analizy wyników ankiet, że wiarygodność danych została zbadana na etapie gromadzenia danych. W procesie ekstrapolacji danych z próby na populację, zgodnie z dobrymi praktykami stosowanymi w statystyce, przy dużym rozstępie (różnica między wartością minimalną a maksymalną) dla danej zmiennej stosuje się podejście oparte na miarach pozycyjnych (kwartyle, w tym mediana), a nie klasycznych (np. średnia arytmetyczna). W związku z tym, ekstrapolacji dokonano, biorąc pod uwagę środkowe 50% obserwacji (rozstęp kwartylowy, ćwiartkowy, różnica między trzecim a pierwszym kwartylem dla wartości dla danej zmiennej) oraz proporcję wielkości próby badawczej w stosunku do populacji.

Finalnie uznano, że pozostawienie obserwacji odstających w zestawieniu będzie powodować problemy w odbiorze treści (wartość potrzeb z próby dużo wyższa niż stwierdzona dla populacji, wnioski na podstawie kilkukrotnych konsultacji z Zamawiającym nt. weryfikacji kwot w tabelach), więc aby nie wprowadzać niepotrzebnych wątpliwości u odbiorcy, zdecydowano się usunąć te odstające obserwacje (mimo ich wcześniejszej weryfikacji na etapie prowadzenia badania)

³⁰ W razie nieuzyskania zadowalających wyników w zakresie realizacji próby w przypadku CAWI.

Dobór próby został dookreślony przez nie liczbę podmiotów, ale liczbę mieszkań objętych poszczególnymi formami prawnymi, co Zespół Badawczy uznał za bardziej reprezentatywne. Liczebność próby oraz populacji przedstawia Tabela 5.

Tabela 5. Liczebność próby oraz struktura w podziale na powiaty

Powiat	Liczebność populacji		Odsetek mieszkań w województwie objętych:		Liczebność próby	
	Zasoby spółdzielni mieszkaniowych	Zasoby w budynkach objętych wspólnotami mieszkaniowymi	Spółdzielnie mieszkaniowymi	Wspólnotami mieszkaniowymi	Spółdzielnie mieszkaniowe	Wspólnoty mieszkaniowe
Powiat chodzieski	1626	1978	0,43%	0,52%	1	1
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	3058	3854	0,80%	1,01%	1	2
Powiat gnieźnieński	6423	9084	1,69%	2,39%	3	4
Powiat gostyński	2332	1624	0,61%	0,43%	1	1
Powiat grodziski	556	1293	0,15%	0,34%	0	1
Powiat jarociński	2153	2158	0,57%	0,57%	1	1
Powiat kaliski	76	1216	0,02%	0,32%	0	0
Powiat kępiński	1611	1112	0,42%	0,29%	1	0
Powiat kolski	3561	2645	0,94%	0,70%	1	1
Powiat koniński	0	1816	0,00%	0,48%	0	1
Powiat kościański	2477	3687	0,65%	0,97%	1	1
Powiat krotoszyński	1788	2260	0,47%	0,59%	1	1
Powiat leszczyński	20	936	0,01%	0,25%	0	0
Powiat międzychodzki	847	2599	0,22%	0,68%	0	1
Powiat nowotomyski	1539	3140	0,40%	0,83%	1	1
Powiat obornicki	1923	2805	0,51%	0,74%	1	1
Powiat ostrowski	3909	5778	1,03%	1,52%	2	2
Powiat ostrzeszowski	929	414	0,24%	0,11%	0	0
Powiat pilski	7804	9769	2,05%	2,57%	3	4
Powiat pleszewski	1360	2128	0,36%	0,56%	1	1
Powiat poznański	10 205	18 494	2,68%	4,86%	4	7
Powiat rawicki	2625	2654	0,69%	0,70%	1	1
Powiat słupecki	1324	682	0,35%	0,18%	1	0
Powiat szamotulski	1700	3443	0,45%	0,91%	1	1
Powiat średzki	1556	3145	0,41%	0,83%	1	1
Powiat śremski	3184	3148	0,84%	0,83%	1	1
Powiat turecki	2076	3524	0,55%	0,93%	1	1

Projekt finansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego i Samorząd Województwa Wielkopolskiego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

Powiat	Liczebność populacji		Odsetek mieszkań w województwie objętych:		Liczebność próby	
	Zasoby spółdzielni mieszkaniowych	Zasoby w budynkach objętych wspólnotami mieszkaniowymi	Spółdzielnie mieszkaniowe	Wspólnotami mieszkaniowymi	Spółdzielnie mieszkaniowe	Wspólnoty mieszkaniowe
Powiat wągrowiecki	2201	3142	0,58%	0,83%	1	1
Powiat wolsztyński	1632	1002	0,43%	0,26%	1	0
Powiat wrzesiński	2204	4776	0,58%	1,26%	1	2
Powiat złotowski	1 713	3 513	0,45%	0,92%	1	1
Powiat m. Kalisz	11 464	10 480	3,02%	2,76%	5	4
Powiat m. Konin	8286	9271	2,18%	2,44%	3	4
Powiat m. Leszno	6537	3721	1,72%	0,98%	3	1
Powiat m. Poznań	68 402	79 776	17,99%	20,98%	27	31
Łącznie	169 101	211 067	44,48%	55,52%	67	83

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

4.4.2. Sposób realizacji badania

Etap 1. Przygotowanie badania:

1. Przygotowanie projektów narzędzi badawczych.
2. Przygotowanie baz kontaktowych do respondentów w wymaganym formacie.
3. Przeprowadzenie pilotażu wewnętrznego narzędzi wśród członków Zespołu Badawczego.
4. Przeprowadzenie pilotażu zewnętrznego narzędzi wśród respondentów.
5. Analiza wyników pilotażu przez członków Zespołu Badawczego oraz sporządzenie raportu z pilotażu.
6. Ewentualna korekta narzędzi badawczych.
7. Przeprowadzenie szkolenia ankierów.

Etap 2. Przeprowadzenie badań:

8. Rozesłanie zaproszeń do uczestnictwa w badaniu do wszystkich respondentów oraz bieżące monitorowanie stopnia realizacji próby.

Etap 3. Agregacja oraz opracowanie wyników badań:

9. Wyeksportowanie uzyskanych wyników badań, sprawdzenie poprawności i kompletności danych³¹.

³¹ Założono, że respondent był osobą najbardziej zorientowaną w tematyce badania, czyli najważniejsza i najpełniejsza informacja od danego podmiotu pochodziła z najlepszego możliwego źródła. W procesie realizacji badania ankietowego każdorazowo, w przypadku odpowiedzi, które rodziły wątpliwości (duże kwoty potrzeb) ankier prosił o powtórzenie kwoty. Dwukrotne upewnienie się co do kwoty potrzeb sprawiło, że uniknięto omyłki w uwzględnianiu odpowiedzi respondenta w dalszych analizach. Każdy ankier był kontrolowany (w sposób „wrywkowy”) w celu oceny rzetelności prowadzonego badania.

10. Analiza zebranych danych ilościowych, obejmująca sporządzenie tabel wyników i wykresów³².

11. Opis oraz interpretacja uzyskanych wyników.

Etap 4. Sporządzenie raportu częściowego z badania:

12. Zawarcie w projekcie raportu częściowego analizy i interpretacji wyników.

Etap 5. Sporządzenie raportu końcowego z badania:

13. Zawarcie w projekcie raportu końcowego analizy i interpretacji wyników.

4.5. FGI (pogłębione wywiady grupowe)

4.5.1. Zakres badania

Populacja badana:

- Przedstawiciele IOB z terenu miasta Poznania;
- Przedstawiciele IOB spoza terenu miasta Poznania;
- Pośrednicy IF WRPO 2014+ oraz BGK;
- Przedstawiciele klastrów.

Liczebność próby: 4 badania FGI, w każdym 6-8 przedstawicieli różnych podmiotów, forma wideokonferencji.

Struktura próby:

- 1 FGI z przedstawicielami IOB z terenu miasta Poznania;
- 1 FGI z przedstawicielami IOB spoza terenu miasta Poznania;
- 1 FGI z przedstawicielami pośredników IF WRPO 2014+ oraz BGK;
- 1 FGI z przedstawicielami klastrów.

Sposób doboru respondentów: Celowy – do badania zaproszono osoby, które posiadają największą wiedzę w zakresie działań realizowanych przez reprezentowany podmiot.

Instytucje proponowane do udziału w badaniu przedstawia Tabela 6. Wywiady były nagrywane, sporządzano ich transkrypcje, które były analizowane przez Zespół Badawczy.

Tabela 6. Wykaz podmiotów, z których pochodzili respondenci badania metodą FGI

Rodzaj badania	Proponowane podmioty, z których pochodzili respondenci
FGI z przedstawicielami	<ul style="list-style-type: none"> • Wielkopolski Instytut Jakości, Poznań • Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu

³² Na etapie analizy danych weryfikowano jedynie rozkład odpowiedzi, tj. czy istnieją obserwacje odstające – obserwacje znacząco różniące się od pozostałych (nie zaobserwowano). Założono na etapie analizy wyników ankiet, że wiarygodność danych została zbadana na etapie gromadzenia danych. W procesie ekstrapolacji danych z próby na populację, zgodnie z dobrymi praktykami stosowanymi w statystyce, przy dużym rozstępie (różnica między wartością minimalną a maksymalną) dla danej zmiennej stosuje się podejście oparte na miarach pozycyjnych (kwartyle, w tym mediana), a nie klasycznych (np. średnia arytmetyczna). W związku z tym, ekstrapolacji dokonano, biorąc pod uwagę środkowe 50% obserwacji (rozstęp kwartylowy, ćwiartkowy, różnica między trzecim a pierwszym kwartylem dla wartości dla danej zmiennej) oraz proporcję wielkości próby badawczej w stosunku do populacji.

Rodzaj badania	Proponowane podmioty, z których pochodzili respondenci
IOB z terenu miasta Poznania	<ul style="list-style-type: none"> Uczelniane Centrum Innowacji i Transferu Technologii UAM Collegium Da Vinci DC CENTRUM sp. z o.o. Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji sp. z o.o. Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. Wielkopolska Szkoła Przedsiębiorczości sp. z o.o. "PRO DESIGN" sp. z o.o.
FGI z przedstawicielami IOB spoza Poznania	<ul style="list-style-type: none"> Leszczyńskie Centrum Biznesu, Leszno Izba Gospodarcza Północnej Wielkopolski, Piła Stowarzyszenie Ostrzeszowskie Centrum Przedsiębiorczości, Ostrzeszów Turecki Inkubator Przedsiębiorczości, Turek Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości, Kalisz Turecka Izba Gospodarcza, Turek ITA sp. z o.o. sp. k., Skórzewo
FGI z przedstawicielami pośredników IF WRPO 2014+ oraz BGK	<ul style="list-style-type: none"> Bank Gospodarstwa Krajowego Region Wielkopolski Polska Fundacja Przedsiębiorczości Oddział w Poznaniu Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych S.A. Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. Krajowego Stowarzyszenia Funduszy Poręczeniowych (KSFP) Polskiego Związku Funduszy Pożyczkowych (PZFP)
FGI z przedstawicielami klastrów	<ul style="list-style-type: none"> Leszczyńskie Centrum Biznesu Sp. z o.o., Leszno Ostrowski Klaster Automatyki, Ostrow Wlkp. Wielkopolski Klaster Teleinformatyczny, Poznań Wielkopolski Klaster Lotniczy, Kalisz Poznański Klaster Energii, Poznań Klaster Kotlarski, Pleszew Klaster Spożywczy Południowej Wielkopolski, Kalisz

Źródło: Opracowanie własne Wykonawcy.

4.5.2. Sposób realizacji badania

Etap 1. Przygotowanie Koncepcji Realizacji Badania:

1. Przygotowanie projektów narzędzi badawczych.

Etap 2. Prace przygotowawcze niezbędne do przeprowadzenia badań:

1. Quasi-pilotaż wewnątrz Zespołu Badawczego.
2. Quasi-pilotaż zewnętrzny z przedstawicielami wybranych instytucji.
3. Ewentualna modyfikacja narzędzi na podstawie raportów z pilotażu.
4. Akceptacja scenariuszy wywiadów.
5. Ustalenie z kierownictwem podmiotów, z których będą pochodzili respondenci możliwości ich udziału w badaniu.
6. Akceptacja grupy respondentów przez Zamawiającego.
7. Kontakt z respondentami i zapoznanie ich z narzędziem badawczym.

Projekt finansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego i Samorząd Województwa Wielkopolskiego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

8. Ustalenie daty przeprowadzenia badania.

Etap 3. Przeprowadzenie badań:

9. Przeprowadzenie spotkania.
10. Sporządzenie transkrypcji przeprowadzonych wywiadów, sprawdzenie poprawności i kompletności transkrypcji.

Etap 4. Agregacja oraz opracowanie wyników badań:

11. Analiza i kategoryzacja wypowiedzi respondentów, wskazanie najczęściej powtarzających się opinii.
12. Interpretacja wyników wywiadów.

Etap 5. Sporządzenie raportu częściowego z badania:

13. Umieszczenie w raporcie częściowym wybranych wypowiedzi osób badanych wraz z ich analizą i interpretacją.

Etap 6. Sporządzenie raportu końcowego z badania:

14. Umieszczenie w raporcie końcowym wybranych wypowiedzi osób badanych wraz z ich analizą i interpretacją.

4.6. Wywiady pogłębione (TDI lub wywiady z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety przesłanego drogą mailową)

4.6.1. Zakres badania

Populacja badana:

- Przedstawiciele IZ WRPO 2014+, (DPR, DEFS, DWP);
- Przedstawiciele Departamentu Zdrowia UMWW;
- Przedstawiciele WUP;
- Przedstawiciele ROPS;
- Przedstawiciele WFR;
- Przedstawiciele BGK;
- Przedstawiciele Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej;
- Przedstawiciele Grupy EBI.

Liczebność próby: 11 wywiadów.

Struktura próby (alokacja próby między warstwy): Zespół Badawczy przeprowadzi wywiady z następującymi podmiotami:

- 4 wywiady pogłębione z przedstawicielami IZ WRPO 2014+ (DPR, DEFS, DWP, DZ),
- 1 wywiad pogłębiony z przedstawicielem WUP,
- 1 wywiad pogłębiony z przedstawicielem ROPS,
- 1 wywiad pogłębiony z przedstawicielem WFR,
- 1 wywiad pogłębiony z przedstawicielem FRiP,
- 2 wywiady pogłębione z przedstawicielami BGK (1 z przedstawicielem Departamentu Instrumentów Finansowych – JEREMIE2 i 1 z przedstawicielem Departamentu Programów Europejskich – JESSICA2),
- 1 wywiad pogłębiony z przedstawicielem MFIPR,
- 1 wywiad pogłębiony z przedstawicielem Grupy EBI.

Sposób doboru respondentów: Dobór celowy – uczestnicy byli związani z projektowaniem lub realizacją zadań związanych z WRPO 2014+.

4.6.2. Sposób realizacji badania

Etap 1. Przygotowanie badania:

1. Przygotowanie projektów narzędzi badawczych.

Etap 2. Podjęcie prac przygotowawczych niezbędnych do przeprowadzenia badań:

2. Otrzymanie od Zamawiającego wykazu respondentów wytypowanych do udziału w badaniu.
3. *Quasi*-pilotaż narzędzi badawczych wewnątrz Zespołu Badawczego.
4. *Quasi*-pilotaż zewnętrzny (z przedstawicielami IZ WRPO 2014+)
5. Ewentualna modyfikacja scenariuszy na podstawie raportów z pilotaży.
6. Akceptacja scenariuszy.
7. Kontakt z osobami wytypowanymi do udziału w badaniu, przekazanie treści kwestionariusza wywiadu.
8. Ustalenie daty przeprowadzenia wywiadu.

Etap 3. Przeprowadzenie badań:

9. Przeprowadzenie wywiadów.
10. Sporządzenie transkrypcji przeprowadzonych wywiadów, sprawdzenie poprawności i kompletności transkrypcji.

Etap 4. Agregacja oraz opracowanie wyników badań:

11. Analiza i kategoryzacja wypowiedzi respondentów, wskazanie najczęściej powtarzających się opinii.
12. Zestawienie ze sobą wyników badań ilościowych i jakościowych.
13. Interpretacja wyników wywiadów.

Etap 5. Sporządzenie raportu cząstkowego z badania:

14. Umieszczenie w raporcie cząstkowym wybranych wypowiedzi osób badanych wraz z ich analizą i interpretacją.

Etap 6. Sporządzenie raportu końcowego z badania:

15. Umieszczenie w raporcie końcowym wybranych wypowiedzi osób badanych wraz z ich analizą i interpretacją.

4.7. Analizy eksperckie

4.7.1. Zakres analiz

Analizy były realizowane na bieżąco przez członków Zespołu Badawczego. **Analizę danych jakościowych** przeprowadzono przy wykorzystaniu oprogramowania dedykowanego analizie danych jakościowych (CAQDAS - *Computer-Assisted Qualitative Data Analysis Software*) – Wyniki badań zostały jednak poddane analizie eksperckiej w celu wyciągnięcia głębszych wniosków w zakresie uzyskanych kodów i przypisań.

Analiza wyników badań ilościowych była przeprowadzona przy wykorzystaniu pakietu SPSS, oferującego bardzo bogate możliwości w zakresie analiz statystycznych.

Zespół Badawczy w każdym aspekcie badania stosował **zasady triangulacji**, co umożliwiło wyciągnięcie wiarygodnych wniosków. Analizy były prowadzone równolegle przez członków Zespołu

Badawczego, następnie były dyskutowane w ramach konsultacji Zespołu. W trakcie analizy wykorzystano jedynie z wiarygodnych źródeł danych.

4.7.2. Sposób realizacji badania

Etap 1. Przygotowanie badania:

1. Ustalenie zakresu realizowanych analiz eksperckich.

Etap 2. Przeprowadzenie badań:

2. Zgromadzenie materiału oraz jego wstępna analiza, mająca na celu agregację danych na potrzeby przeprowadzenia analiz eksperckich.
3. Poddanie zgromadzonych danych analizom eksperckim.

Etap 3. Agregacja oraz opracowanie wyników badań:

4. Konsultacje członków Zespołu Badawczego.

Etap 4. Sporządzenie raportu częściowego z badania:

5. Zawarcie w raporcie częściowym sporządzonych analiz eksperckich.

Etap 6. Sporządzenie raportu końcowego z badania:

6. Zawarcie w raporcie końcowym sporządzonych analiz eksperckich.

4.8. Metody prognostyczne

4.8.1. Zakres analiz

Zespół Badawczy w celu prognozowania na potrzeby realizacji przedmiotu niniejszego zamówienia sporządził modele szeregów czasowych, ukazujące prognozowaną wielkość inwestycji w poszczególnych obszarach objętych badaniem:

- Przedsiębiorczość,
- Innowacyjność,
- Usługi innowacyjne i prorozwojowe świadczone przez IOB,
- Usługi publiczne (w tym edukacja, pomoc społeczna, kultura, ochrona zdrowia),
- Transport,
- Rewitalizacja,
- Energetyka,
- Ochrona środowiska,
- Terytorialny wymiar interwencji.

W celu przeprowadzenia prognoz Zespół Badawczy wykorzystał informacje na temat liczby i wartości projektów wspartych ze środków WRPO na lata 2007-2013³³ oraz 2014-2020³⁴, a także z PO KL (z którego w latach 2007-2013 finansowane było wsparcie w obszarze edukacji, pomocy społecznej i rynku pracy dofinansowane z EFS)³⁵ w poszczególnych priorytetach inwestycyjnych odpowiadających analizowanym obszarom tematycznym.

³³ Dane są dostępne na stronie: <https://mapadotacji.gov.pl/> (dostęp: 28.10.2020).

³⁴ Dane udostępnione przez Zamawiającego.

³⁵ Dane są dostępne na stronie: www.kapitalludzki.gov.pl/nabory-wnioskow/listy-rankingowe/ (dostęp: 27.11.2020).

Analizy były przeprowadzone dla całego regionu jako jednej jednostki statystycznej, a także tam, gdzie Zespół Badawczy uznał za zasadne, w podziale na podregiony województwa wielkopolskiego³⁶.

W *Podręczniku* wskazano obszary metodyki najbardziej wrażliwe na skutki pandemii COVID-19. W przypadku braku możliwości wykorzystania elementów metodyki przedstawionej w *Podręczniku* (zgodnie z zapisami w aneksie nr 1 do niniejszego dokumentu) w celu obliczenia wartości prognozowanych zmiennych posłużono się metodami statystycznymi i ekonometrycznymi:

- Wygładzanie wykładnicze,
- Prognozowanie ekonometryczne,
- Modele tendencji rozwojowej,
- Modele analityczne.

Analizy prognostyczne będą przedmiotem badań w ramach wykorzystanych metod heurystycznych, tj. analizy eksperckie czy warsztat implementacyjny, co pozwoli na zapewnienie podejścia zgodnego z SOPZ. Ponadto Zespół Badawczy w procesie badawczym dokonał prognozowania mierników i wskaźników ekonomicznych dla okresu do 2030 roku (zgodnie z zapisami w SOPZ). Ze względu na trwającą epidemię COVID-19 w wyliczeniach luki finansowej zostały uwzględnione wskaźniki korygujące opisane wcześniej dla poszczególnych potencjalnych obszarów interwencji.

4.8.2. Sposób realizacji badania

1. Zgromadzenie danych,
2. Wybór i wykonanie modeli ekonometrycznych i statystycznych,
3. Ocena dopuszczalności prognoz,
4. Wybór modelu do wykorzystania w prezentacji wyników,
5. Zawarcie wyników analiz w raporcie częściowym,
6. Zawarcie wyników analiz w raporcie końcowym.

4.9. Warsztat implementacyjny

4.9.1. Zakres spotkania

1. Warsztat implementacyjny będzie formą konsultacji przeprowadzanych przez Zespół Badawczy w kontekście wyników badania, możliwości realizacyjnych Zamawiającego oraz uwarunkowań prawnych. Termin, miejsce i sposób przeprowadzenia (np. spotkanie, wideokonferencja, wymiana e-mailowa wspomagana telefonicznie) określi Zamawiający, uwzględniając zaplecze techniczne i organizacyjne uczestników warsztatu.
2. Uczestnikami warsztatu ze strony Zespołu Badawczego będą co najmniej: **kierownik badania** oraz **jeden członek Zespołu Badawczego**.

4.9.2. Sposób realizacji warsztatu

1. Warsztat implementacyjny zostanie poprzedzony przekazaniem uczestnikom (z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym) wyników przeprowadzonych analiz tak, by mieli możliwość zapoznać się z całością zgromadzonego przez Zespół Badawczy materiału.

³⁶ Analizy przeprowadzono dla następujących podregionów: podregion kaliski, podregion koniński, podregion leszczyński, podregion pilski, podregion poznański, podregion miasto Poznań.

2. Warsztat implementacyjny zostanie (za zgodą uczestników) nagrany, zaś z nagrania zostanie sporządzona transkrypcja – analiza przeprowadzana na podstawie transkrypcji daje dużo lepsze efekty niż analiza na podstawie odsłuchiwanego nagrania bądź na podstawie notatek.

5. PRZYPORZĄDKOWANIE METOD BADAWCZYCH DO PYTAŃ I ZADAŃ BADAWCZYCH

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
Jakie są obecnie uwarunkowania interwencji w ramach Polityki Spójności w perspektywie finansowej UE 2021-2027?																		
Jakie obszary tematyczne (uwzględniając skutki pandemii COVID-19) potencjalnie wymagają interwencji w ramach Polityki Spójności w województwie wielkopolskim w perspektywie finansowej UE 2021+?																		
1. Identyfikacja i analiza istotnych doświadczeń (barier, problemów, zagrożeń oraz doświadczeń pozytywnych) z wdrażania wsparcia w ramach Programu w perspektywie finansowej 2014-2020, ważnych z punktu widzenia interwencji projektowanej w ramach WRPO 2021+, w tym dotyczących w szczególności:	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
a. Wdrażania Programu i dystrybucji poszczególnych form finansowania (dotacje, instrumenty finansowe), z uwzględnieniem beneficjentów/wnioskodawców WRPO 2014+ i odbiorców ostatecznych IF w ramach WRPO 2014+, pośredników finansowych IF i innych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie wsparcia;																		

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
b. Czynników determinujących zainteresowanie dotacjami oraz korzystanie z/dystrybucję produktów oferowanych w ramach IF wśród ostatecznych odbiorców oraz pośredników finansowych w poszczególnych obszarach.																		
2. Określenie, z perspektywą do 2030 roku kluczowych uwarunkowań społeczno-ekonomicznych (z uwzględnieniem zróżnicowań wewnątrzregionalnych) oraz formalno-prawnych, które należy uwzględnić przy projektowaniu i wdrażaniu WRPO 2021+, w tym wskazanie które z nich wynikają z czynników specyficznych dla Wielkopolski, a które mają charakter bardziej ogólny.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3. Określenie obszarów potencjalnej interwencji publicznej, w tym obejmujących – jeśli to będzie zasadne – także obszary spoza WRPO 2014+	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Jakie problemy i wynikające z nich potrzeby inwestycyjne oraz finansowe występują oraz powinny być zaspokajane w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji w ramach interwencji WRPO 2021+?																		

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
4. Ustalenie czy w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji występują, a jeśli tak to jakie, zawodności rynku (<i>market failures</i>), nieoptymalny poziom inwestycji lub potrzeby inwestycyjne (krótko- i średniookresowe, a także długookresowe wynikające ze strategicznych zamierzeń rozwojowych) wymagające interwencji ze środków publicznych.	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5. Charakterystyka, w możliwie szczegółowy sposób, zidentyfikowanych zawodności rynku, nieoptymalnego poziomu inwestycji oraz potrzeb inwestycyjnych ze wskazaniem rodzajów przedsięwzięć i podmiotów je doświadczających (potencjalnych beneficjentów i ostatecznych odbiorców).	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6. Identyfikacja dominujących i relatywnie stałych potrzeb inwestycyjnych artykułowanych przez główne grupy beneficjentów (przedsiębiorstwa, jst w tym także w zakresie działalności jednostek zależnych w tym w	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
szczególności z obszaru kultury, ochrony zdrowia, oświaty, pomocy społecznej, ochrony środowiska, transportu).																		
7. Określenie, w przypadku podmiotów które nie otrzymały wsparcia lub wycofały wnioski , zakresu, wartości wsparcia o jakie się wstępnie ubiegały oraz powodów z jakich wnioski zostały wycofane przez samych beneficjentów lub powodów z jakich nie otrzymały wsparcia (może to posłużyć jako wytyczne przy tworzeniu produktów – jakie bariery należałoby usunąć).	X	X									X							
8. Oszacowanie, w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji, wysokości potrzeb finansowych wynikających ze zjawisk zidentyfikowanych i scharakteryzowanych w poprzednich zadaniach.	X	X	X	X	X	X	X	X					X	X				
9. Ustalenie czy w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji w ramach oszacowanych potrzeb finansowych występuje zjawisko luki finansowej lub kapitałowej , oraz udzielenie odpowiedzi na pytania:	X	X	X	X	X	X	X				X				X	X	X	X

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
a. Jakie są jej przyczyny (tj. przyczyny braku lub niepełnego dostępu do finansowania zewnętrznego)?																		
b. Jakiego rodzaju przedsięwzięć oraz typów podmiotów dotyczy zjawisko luki i ile podmiotów w Wielkopolsce, w ramach wyodrębnionych typów się w niej znajduje?																		
10. Jaka jest wysokość luki, w tym w podziale na typy podmiotów i rodzaje przedsięwzięć (w ujęciu rocznym w prognozie do roku 2030)?	X	X	X	X	X	X	X											
11. Wskazanie, które potrzeby finansowe w ramach każdego z obszarów potencjalnej interwencji powinny być zaspokajane w ramach WRPO 2021+.	X	X		X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Jaki, biorąc pod uwagę zidentyfikowane w poszczególnych obszarach interwencji problemy, potrzeby inwestycyjne, finansowe oraz lukę finansową, powinien być kierunkowy model interwencji w ramach WRPO 2021+ (zawierający elementy wyszczególnione w poniższej definicji kierunkowego modelu)?																		
12. Opracowanie kierunkowego modelu interwencji biorąc pod uwagę:	X	X		X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
a. Wielkość alokacji (lub jej wariantów ustalonych z Zamawiającym) przewidywanej przez KE dla Programu																		
b. Strukturę alokacji wg CP przewidywaną w projektach Rozporządzeń lub innych wskazaniach instytucji UE																		
c. Zaproponowany przez Komisję Europejską, w ramach ring-fencingu, model wykorzystania środków unijnych w latach 2021-2027																		
d. Inne, przewidywane zalecenia Komisji Europejskiej np. wynikające z sytuacji gospodarczej i społecznej będącej skutkiem pandemii COVID-19.																		
13. Określenie propozycji form wsparcia/finansowania w poszczególnych obszarach interwencji, w tym rozstrzygnięcie:																		
a. Dla jakiego typu projektów/inwestycji/przedsięwzięć oraz typów odbiorców ostatecznych, możliwe i zasadne jest zastosowanie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
<p>wyłącznie IF, z jakich powodów oraz jakiego rodzaju instrumenty i w jakim schemacie powinny być wdrażane?</p> <p>b. Dla jakiego typu projektów/inwestycji/przedsięwzięć oraz typów potencjalnych beneficjentów/wnioskodawców i grup docelowych zasadne lub konieczne jest zastosowanie wyłącznie dotacji i z jakich powodów?</p> <p>c. Dla jakiego typu projektów/inwestycji/przedsięwzięć oraz typów potencjalnych beneficjentów/wnioskodawców i odbiorców ostatecznych, zasadne lub konieczne będzie komplementarne łączenie IF z dotacjami w ramach jednej operacji (instrumentu finansowego) i z jakich powodów oraz na jakich zasadach miałyby to następować?</p> <p>d. Czy i w jakich obszarach wsparcie dotacyjne może zostać zastąpione instrumentem finansowym?</p>																		

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
e. Jak zapewnić, aby różne formy finansowania dostępne w WRPO 2021+ były względem siebie komplementarne?																		
14. Wskazanie, jaka powinna być (i dlaczego) rola, we wdrażaniu IF w WRPO 2021+, środków zwróconych z instrumentów finansowych 2007-2013 oraz 2014-2020 przeznaczonych do ponownego wykorzystania, których dysponentem jest lub będzie SWW? Należy zaproponować w jaki sposób dysponować (wg jakich zasad) środkami zwróconymi, aby:	X	X	X						X		X	X			X	X	X	X
a. Nie powodować konkurencji pomiędzy wsparciem udzielanym z WRPO 2021+ oraz wsparciem ze środków zwróconych, także pomiędzy IF pochodzącymi ze środków WRPO 2007-2013 i WRPO 2014+ – dystrybuowanymi przez WFR a IF pochodzącymi ze środków WRPO 2021+ – dystrybuowanymi przez UMWW																		

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
b. Zapewnić wymagany wkład krajowy dla IF wdrażanych w WRPO 2021+																		
15. Zespół Badawczy przeprowadzi także ostrożną ocenę ex -ante ryzyka dla wsparcia w formie gwarancji/poręczeń, w rezultacie której należy odpowiedzieć na pytania: a. Jaki powinien być współczynnik mnożnikowy (<i>multiplier ratio</i>) dla poszczególnych produktów gwarancyjnych/poręczeniowych tj. ustalony na podstawie ostrożnej oceny ex-ante ryzyka stosunek pomiędzy wartością nowych pożyczek/kredytów/inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych objętych gwarancjami/poręczeniami w ramach instrumentu finansowego a kwotą wkładu z programu przeznaczoną na umowy gwarancyjne/poręczeniowe w celu pokrycia spodziewanych i	X	X	X															

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
<p>niespodziewanych strat w ramach tych nowych pożyczek/kredytów/inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych?</p> <p>b. Bazując na przeprowadzonej ostrożnej ocenie ex-ante ryzyka oraz ustalonym współczynnikiem mnożnikowym, jakie kwoty wkładu z programu powinny być przeznaczone w przypadku każdego produktu gwarancyjnego/poręczeniowego na pokrycie spodziewanych i niespodziewanych strat w ramach nowych pożyczek/kredytów/inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych objętych gwarancjami/poręczeniami?</p>																		
<p>Jaki, biorąc pod uwagę najbardziej aktualne wersje aktów prawnych unijnych i krajowych oraz uwzględniając preferencje i możliwości potencjalnych beneficjentów związane z wyborem formy wsparcia powinien być docelowy model interwencji w ramach WRPO 2021+ umożliwiający realizację celów Programu?</p>																		

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
16. Określenie, w poszczególnych obszarach interwencji wyznaczonych przez Zespół Badawczy w rozwiązaniach wcześniejszych problemów badawczych, jakie typy podmiotów (także ich liczba i %):																		
a. Byłyby zainteresowane uzyskaniem wsparcia w formie dotacji, przyjmując że wkład własny w perspektywie 2021+ zostanie, w porównaniu z bieżącą perspektywą podwyższony i wynosiłby 45%?	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
b. Nie byłyby zainteresowane uzyskaniem wsparcia w formie dotacji ze względu na podwyższony wkład własny?																		
17. Określenie, jakie typy podmiotów (także ich liczba i %) byłyby zainteresowane pozyskaniem wsparcia w formie instrumentów finansowych przy założeniu, że byłyby one oferowane na warunkach zbliżonych do obowiązujących w ramach IF WRPO 2014+ lub byłyby one zastrzone w zakresie: oprocentowania, okresu spłaty, okresu karencji, innych, gdyby:	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
a. Nie było możliwości, z jakichś powodów, otrzymania dotacji?																		
b. Podmioty te nie byłyby zainteresowane, z jakichś powodów, otrzymaniem dotacji?																		
18. Sformułowanie propozycji modyfikacji, które należałoby wprowadzić do kierunkowego modelu interwencji, w poszczególnych proponowanych obszarach interwencji.	X	X	X	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
19. Określenie, w jakim stopniu i zakresie oraz w jakiej skali zidentyfikowane preferencje i możliwości potencjalnych beneficjentów związane z wyborem formy wsparcia mogą ulegać zmianom pod wpływem czynników powodowanych skutkami społeczno-gospodarczymi pandemii COVID-19.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
20. Biorąc pod uwagę dotychczas uzyskane wyniki badania w tym preferencje i możliwości potencjalnych beneficjentów związane z	X	X	X	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
<p>wyborem formy wsparcia, Zespół Badawczy udzieli odpowiedzi na pytania:</p> <p>a. Jakiego rodzaju formy wsparcia powinny być oferowane w ramach poszczególnych obszarów WRPO 2021+?</p> <p>b. Jakiego rodzaju produkty finansowe i dlaczego powinny być oferowane w ramach poszczególnych instrumentów finansowych WRPO 2021+? Jak powinny być skonstruowane podstawowe (w ujęciu bardzo ogólnym) parametry tych produktów?</p> <p>c. W jakim stopniu i zakresie oraz w jakiej skali zidentyfikowane preferencje i możliwości potencjalnych beneficjentów poszczególnych form wsparcia, w tym instrumentów finansowych/ mogą ulegać zmianom pod wpływem zewnętrznych i trudnych do przewidzenia czynników społeczno-gospodarczych, np. wybuchu kolejnej pandemii</p>																		

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
<p>lub kryzysu gospodarczego? w jaki sposób produkty finansowe powinny odpowiadać na takie nieprzewidziane sytuacje?</p> <p>d. Jakie powinny być grupy docelowe i typy potencjalnych beneficjentów wsparcia w ramach poszczególnych obszarów interwencji WRPO 2021+ (w zakresie poszczególnych form wsparcia, w tym produktów finansowych)?</p> <p>e. Czy a jeśli tak, to w jakim zakresie może wystąpić konieczność zróżnicowanego traktowania inwestorów zgodnie z art. 61 Rozporządzenia ogólnego? Jeśli tak, na czym mogłoby to polegać?</p>																		
Jakiego można oczekiwać wkładu każdego instrumentu finansowego w osiąganie celów szczegółowych WRPO 2021+ i jakiego efektu dźwigni?																		
21. Oszacowanie efektu dźwigni w przypadku każdego proponowanego instrumentu finansowego wraz z krótkim uzasadnieniem do otrzymanych wyników	X	X	X	X	X	X	X		X									

Problem/zadanie badawcze	Desk research	Analizy eksperckie	Metody prognostyczne	CAWI/CATI z jst	CAWI/CATI z wnioskodawcami	CATI z MŚP.	CAWI ze wspólnotami/ spółdzielniami mieszkaniowymi	FGI - IOB	FGI – pośr. fin. i BGK	FGI - klastry	TDI - IZ	TDI - WUP	TDI – Dep. Zdrowia UMWW	TDI - ROPS	TDI - WFR	TDI - BGK	TDI - EBI	TDI - MFIPR
22. Określenie wkładu poszczególnych IF w osiągnięcie celów szczegółowych WRPO2021+.	X	X	X															

Źródło: Opracowanie własne Wykonawcy.

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczebność próby w ramach badania CAWI wspomaganego CATI	33
Tabela 2. Liczebność próby w ramach badania CATI.....	36
Tabela 3. Udział poszczególnych przedsiębiorstw w rynku według wielkości przedsiębiorstwa.....	36
Tabela 4. Udział poszczególnych przedsiębiorstw w rynku według sekcji PKD	36
Tabela 5. Liczebność próby oraz struktura w podziale na powiaty.....	39
Tabela 6. Wykaz podmiotów, z których pochodzili respondenci badania metodą FGI	41